

VEČERNIK

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XII. TELEFON: UREDNISTVA 25-67
Štev. 29 UPRAVE 28-67
POSTNI CEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, ponedeljek 6. februarja 1939

NAROCNINA NA MESEČ:
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din,
dostavljen na dom 12.— din, tužna 25.— din

Cena
din 1.—

Vlada Dragiša Cvetkovića

Vladna kriza, ki je nastala zaradi nesoglasij pri presojanju potreb o rešitvi hrvaškega vprašanja z odstopom celokupne vlade dr. Milana Stojadinovića, je bila rešena sinoči s sestavo kabineta Dragiša Cvetkovića — Dr. Krek in Franc Snoj obdržala svoji mesti

BEOGRAD, 6. februarja. V soboto je odstopila vlada dr. Milana Stojadinovića. Po konzultacijah pri Nj. Vis. knezu namestniku v Belem dvorcu je dobil že v soboto zvečer mandat za sestavo nove vlade prejšnji minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković, ki je po posvetovanjih s političnimi voditelji sestavil sinoči novo vlado, ki je bila tudi že zapriščena in je danes dopoldne prevzela svoje posle. Oba slovenska ministra sta ostala tudi v Cvetkovićevi vladi na istem položaju.

ODSTOP PETIH MINISTROV.

BEOGRAD, 6. februarja. Na seji narodne skupščine v petek ko bile v raznih govornih izrečenih izjave glede rešitve našega najvažnejšega notranjopolitičnega, t. j. hrvaškega vprašanja, ki so povzročile, da je pet ministrov poslalo ministrskemu predsedniku dr. Milanu Stojadinoviću izjavo, v kateri so dr. Milha Krek, Franc Snoj, dr. Mehmed Spaho in Dragiša Cvetković sporočili, da odlagajo svoje listnice. Omenjeni ministri so v svoji izjavi naglasili, da je debata v narodni skupščini, predvsem pa izjava ministra Kutunžića pokazala, da v vladi ni soglasja glede rešitve hrvaškega vprašanja, katerega rešitev je bila napovedana v volivnem programu JRZ in je tudi iz drugih državnih razlogov nujna in neodložljiva. Odstopajoči ministri so dalje naglasili, da vlada v dosežani sestavi ne nudi garancije za uspešno rešitev tega vprašanja, ampak tvori celo oviro.

DEMISIJA CELOKUPNE VLADE.

Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je zaradi odstopa omenjenih petih ministrov odšel v soboto dopoldne k Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu v Belem dvorcu ter mu izročil ostavko celokupne svoje vlade, ki jo je knez namestnik tudi sprejel ter pričel takoj nato konzultacije. Zaradi odstopa vlade je bila tudi za soboto dopoldne sklicana seja narodne skupščine, na kateri naj bi se izvolilo redno predsedstvo, takoj po otvoritvi odročena do rešitve vladne krize. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je poklical po ostavki vlade dr. Milana Stojadinovića k sebi predsednika senata dr. Antona Korosca, začasnega predsednika narodne skupščine dr. Stevana Čirića, odstopivšega prometnega ministra dr. Mehmeda Spaho in odstopivšega ministra za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovića. Po končanih konzultacijah je Nj. Vis. knez namestnik Pavle poveril mandat za sestavo nove vlade Dragiši Cvetkoviću, ki je pričel takoj po prejemu mandata pogajanja z v poštev prihajajočimi politiki.

MANDAT DRAGIŠE CVETKOVIĆA.

Mandat kroje za sestavo nove vlade, minister Dragiša Cvetković, je večer dopoldne in popoldne nadaljeval pogajanja z voditelji JRZ. Med drugim je konferiral tudi z bivšim ministrskim predsednikom dr. Milanom Stojadinovićem. Z novim političnim položajem so se bavili na večeršnjem sestanku tudi predstavniki srbijske zruženje opozicije, ki so se sešli na stanovanju Ljube Davidovića. Razen Davidovića so se udeležili posvetovanja tudi voditelj bivših zemljedejcev Joca Jovanović ter staroradikalni in demokrati Miša Trifunović, Milan Groh, Božidar Vlačić, Gavrilović, dr. Tupanjanin in še nekateri drugi. Ob 16.30 je bil mandat Dragiši Cvetkoviću zopet poklican na dvor, da poroča o rezultatu svoje misle.

SESTAVA NOVE VLADE.

BEOGRAD, 6. februarja. Avala. Doseženi ministri predsednik Dragiša

Cvetković je sestavil novo vlado, ki jo

tvorijo:
ministrski predsednik in notranji minister Dragiša Cvetković;
prometni minister: dr. Mehmed Spaho;
prosvetni minister: Stevan Čirić;
gradbeni minister: dr. Milha Krek;
minister brez listnice: dr. Džafer Kutunžić;
vojni minister: armadni general Milutin Nedić;
minister brez listnice: Ante Maštrović;

minister brez listnice: Franc Snoj;
zunanji minister: dr. Aleksander Cincar-Marković (dosežani poslanik v Berlinu);
pravosodni minister: dr. Viktor Ružić;
minister za trgovino in industrijo: Jevrem Tomić;
minister za poljedelstvo: Nikola Bešević;
minister za pošto: Jovan Altiparmaković;
minister za gozdeve in rudnike: Ljubomir Pantlić;
finančni minister: Vojin Gjuričić;
minister za socialno politiko in narodno zdravje: Miloje Rajaković;
minister za telesno zgodo naroda: Gjurjo Čejović;
minister brez listnice: dr. Branko Miljuš.

Konec republikanske Katalonije

REPUBLIKANSKA VLADE JE ODREJALA OPUSTITEV NADALJNEGA ODPORA V KATALONJI IN UMIK REPUBLIKANSKIH ČET V FRANCJO. DANES BODO NACIONALISTI ŽE NA MEJAH FRANCIE.

PERPIGNAN, 6. februarja. Republikanska vlada je zaradi neprestanega napredovanja nacionalističnih čet, ki so zasedle v soboto Gerona, večer pa že Figueras, spoznala, da je vsak nadaljnji odpor republikanskih čet v Kataloniji nemogoč. Zaradi tega je sklenila to bojšče likvidirati. Predsednik španske republike Azana, predsednik cortesov Martinez, predsednik generalitat Campanyas, predsednik baskovske republike Aguirre in še nekateri drugi voditelji so že večer prišli čez mejo v Francijo, dočim so nekateri drugi člani republikanske vlade odleteli v Valencijo. S francoskimi oblastvi je bil tudi dosežen sporazum o prehodu katalonskih republikanskih čet v Francijo. Čete, ki štejejo 100 do 140 tisoč mož so pričele že večer v polni bojni opremi z vsem orožjem zapuščati Katalonijo, kjer jih sproti razorožujejo in odpošiljajo v pripravljena koncentracijska taborišča na jugu Francije. Predsednik Azana in nekateri drugi voditelji so odpoštovali iz Perpignana v Pariz. Večer sta priletela na franc. letališče Carroussone tudi dve eskadrili po 12, skupaj 24 republikanskih letal. V Salvazaru so pristali 3 bombniki.

PERPIGNAN, 6. februarja. Na katalonski fronti prodirajo čete generala Francisa v starih smerah dalje proti francoski meji. Republikanske čete jih zadržujejo samo se toliko, da krijejo umik glavne vojske v Francijo. Severna Francova kolona se bliža Puic Gerdi in bo najbrže že danes dosegla francosko mejo. Druga kolona prodira proti Repoli, tretja, sestavljena iz Navarcev in Italijanov je zavzela Figueras in prodira dalje severno od obale, ob obali pa napredujejo Marokanci, ki so bili večer na polovici poti iz Gerone v Pic Dalom.

VALENCIJA, 6. februarja. Pet letal tipa »Savoja« je večer bombardiral Cartagena. Ubilih je bilo 40 oseb, med njimi 2 angleške mornarice. Eno letalo so republikanci sestrelili in je padlo goreče v morje. V Madridu so vpoklicali pod

orožje vse moške do 40. leta. Čim prispe tja Negrin, se bo pričel podvojen odpor. Republikanci zatrjujejo, da zlom Katalonije ne ob vpilval na Španijo.

PERPIGNAN, 6. februarja. Od 5000 večer v Francijo dospelih republikanskih vojakov se jih je 3000 prijavilo za službo v Francovi vojski. Poslani jih bodo v Irun. Večrajšnja vest francoskih listov, da je dr. Negrin z letalom odletel v Valencijo, se je izkazala kot neresnična, ker je predsednik katalonske republikanske vlade prišel v Perpignan. Z njim je prišel tudi zunanji minister republikanske Španije del Vayo, ki je imel v Perpignanu dolge razgovore z diplomatskimi zastopniki. Razširila se je vest, da je dr. Negrin ponudil generalu Francu mirovna pogajanja, ki jih je pa ta odklonil ter zahteval popolno predao. Angleško zunanje ministrstvo demantira, da bi bil republikanski veleposlanik prosil Anglijo, naj posreduje pri mirovnih pogajanjih z generalom Francom.

Novi spopadi na rusko-madžurski meji

TOKIO, 6. febr. Razmerje med Japonsko in sovjetsko Rusijo se naglo slabša. V zadnjih 48 urah je bilo na rusko-madžurski meji 7 novih incidentov. Ni izključeno, da se bo iz teh incidentov razvil novi Cengkuifeng. Japonci pošiljajo na mejo vedno nove čete.

Preki sod na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 6. febr. Zaradi novega vala terorizma na Madžarskem in zlasti zaradi atentata na Žide pred budimpeštansko sinagogo, je vlada razglasila po vsej državi preki sod. Stroge kazni so določene posebno za vse one, pri katerih bi našli razstreljiva. Dva lista sta ustavljena.

K OBISKU KRALJA JURIIJA V KANADI.

LONDON, 6. februarja. Ni še gotovo, če bo angleški kralj ob priliki obiska v Kanadi, vzel s seboj tudi državno krono.

Zapiski

Lord Halifax

Edward Frederick Lindley Wood se prav za prav piše angleški zun. minister. Rojen je bil 16. aprila 1881. kot edini sin lorda Courtenaya. — Studiral je v

Etou in Oxfordu. L. 1921.—22. je bil parlamentarni podtajnik za kolonije, narodni poslanec pa je že od l. 1910. L. 1924. do 1925. je bil poljedelski minister od 1926. do 1931. pod imenom baron Irwin od Kirby Underdale podkralj v Indiji, nato držav. tajnik v ministrstvu vojske, čuvar državne pečata, predsednik gornjega doma in tajnega sveta. Ima tri sinove in hčerko. Je zelo pobožen ter je napisal tudi tri knjige — v eni se bavi z nabožnimi vprašanji.

Franco hoče angleško posojilo

Po zavzetju Barcelone ima general Franco v svojih rokah vso bogato katalonsko industrijo. S tem dejstvom je Franco že davno računal, zato je bilo z bombardiranjem uničenih le malo tovarn. Nacionalna vlada želi katalonsko industrijo prej ko mogoče spet obnoviti, pri tem pa jo ovira pomanjkanje deviz in surovin. V londonskih političnih in gospodarskih krogih pravijo, da bo general Franco v najbližjih dneh prosil Anglijo za posojilo.

Kolonije za razorožitev in resničen mir

Kolikor bolj napreduje oboroževanje, toliko bolj poudarjajo odgovorni angleški državniki, da mora korak k resnični pomirnitvi Evrope to pot storit Nemčija. Listi komentirajo Chamberlainov govor in v tej zvezi opozarjajo, da je pogoj resničnega miru v Evropi znižanje oborožitve. Kakor se je lani Anglija, tako naj se letos potrdi Nemčija, da bo ohranjen mir in to z omejitvijo oboroževanja. Rešitev vprašanja kolonij v smislu nemških želja, pravi »Daily Mail«, more biti samo končni akt mednarodnega mirovnega sporazuma, cigar glavni del bi bil pakt o omejitvi oborožitve, zlasti letalske. Nadalje se bodo morale evropske države začeti ozirati na pravico samoodločevanja domorodcev v kolonijah.

Tudi živali bežijo

K dosežanim težkočam francoskih obmejnih straž se je pridružila nova skrb z velikanskimi čredami goveda in drobnice, ki bežijo z neprestano obstreljevanega in večinoma opuščena republikanskega ozemlja. Francoski vojski se ni posrečilo zadržati teh ogromnih trum splašenih živali. Grozi nevarnost, da se bo med stradano živino razširila kaka epidemija. Oblasti si ne vedo prav nič pomagati in ne morejo ničesar ukreniti, da bi napravile red med temi brezumnimi »begunci«.

Anglija za gospodarski mir z Nemčijo

Izjava kancelarja Hitlerja, da nemško prizadevanje za osvojitve eksportnih trgov ne ob popustila, po mnenju britanskih trgovskih krogov ne more ovirati pogajanj nemških ter angleških industrialcev. Vodilni zastopniki angleških industrijskih krogov pridejo konca februarja v Düsseldorf, kjer bodo izročili listino podjetij, ki jih zastopajo in ki želijo stopiti v stik z odgovornimi nemškimi industrijskimi krogi.

Maribor, 6. febr.
Po devetnajstih mescih japonsko-kitajske vojne se ni prav nič videti konca. In naše časopise ji ne posveča posebne pažnje, odkar so Japonci dne 21. oktobra presenetljivo hitro zavzeli Kanton in 25. oktobra Hankau. Skorodra pri nas ni več brati običajnih poročil o kitajskih uspehih s kitajske in o japonskih uspehih z japonske strani. Mar res ni nič novega? Po zapadnoevropskih listih bemo samo še »drobne« vesti.

Toda zelo se je medtem spremenilo stališče veselih do japonsko-kitajske vojne. Predvsem stališče Anglije, ki doslej v japonsko-kitajskem sporu ni vodila jasne in očividne politike. Gotovo je bila Angliji japonska invazija prav, v kolikor ji je bil cilj izpodriniti ruski vpliv v Kitajski; vpliv, proti kateremu se Anglija bori že pol stoletja. Anglija je pač obnem upala, da bo Japonica vodila napram ostalim veselilam na Kitajskem politiko odprtih vrat. Temu upanju so napravile konec izjave japonskega zunanega ministra koncem novembra. Po japonski koncepciji mora biti nova ureditelj Kitajske (t. j. ureditev ekonomske eksploatacije Kitajske) v skladu z novo močjo, z dinamizmom Japonske, ki ne bo trpela na Kitajskem privilegijev drugih veselj. Predvsem pa je Anglijo spodbudila zasedba Kantona, kjer je bil center angliških ekonomskih interesov; do letošnje jeseni se Japonska ni upala pričeti invazije na južnem Kitajskem. Preobrat v Angleški politiki je prinesel Kitajcem bodriilo Chamberlainovo izjavo, prinesel uvoz orožja iz angleške Burme in predvsem prinesel angleško posojilo.

Stališče Združenih držav je bilo že od početka vojne ostro protijaponsko. Združene države vidijo namreč že od konca preteklega stoletja v Japonski svojega glavnega in edinega nevarnega telmeca v Pacifiku. Bojazni pred premočjo Japonske v Tihem oceanu se je tekoma vojne priključila izguba ogromnih ameriških ekonomskih interesov v Kitajski. Od vseh veselj so imele Združene države na Kitajskem največje naložbe kapitalov. Te naložbe so se od pričetu vojne cenile samo v industriji in rudarstvu na 400 milijonov dolarjev, še večje so bile v trgovini; pa promet, banke in zavarovalnice! In končno je na ameriško politiko vplivalo tudi ogorčenje ameriškega javnega mnenja nad vojninimi grozotami. Tako je razumljivo, da je kitajska vlada lahko dobila prav pred kratkim v Združenih državah posojilo in da se je bančni koncern Morgenthau zavezal, vzdrževati stabilnost kitajske valute. Pri tem seveda igrajo vlogo interesi ameriških srebrnih rudnikov, ki so glavni producenti srebra; Kitajska je edina velika država s srebrno valuto.

Da se Francija čuti — posebno po zavzetju Kantona — ogrožena v Indokini in da izvaja na Kitajsko orožje, je znano. Znano je tudi, da podpira kitajsko stvar z veliko vnegmo Rusija. Toda težko je presoditi, kako daleč bo šla ta podpora. Politika carske Rusije je nihala med dvema poloma, med interesi v Aziji in interesi v Evropi; če se je vezala na eni strani, se ni mogla na drugi. To velja menda tudi danes. Menda pravimo, ker je danes vprašanje, ali so napore Sovjetske Rusije že zadostni, da se lahko veže na dve strani. Znano je, da so Sovjeti izgradili na Daljnem vzhodu povsem samostojno armado s strateško in samostojno industrijsko bazo, da so izgradili v Vladivostoku močno pomorsko bazo, in pomorske baze v severnem morju, ekspedicije za iskanje plovnih poti v Severnem morju imajo pač flija, da po potrebi pač pride evropska flota v Pacifik. Če carska Rusija je znala izredno spretno pritegniti male narode Daljnega vzhoda na svojo stran; v rusko-japonski vojni so se ti narodi borili v ruski armadi. In to velja tudi danes. Vendar trenutno ni videti, da bi Rusija želela vojno z Japonsko, kakor je trenutno ne tvega Japonska. Napetost, ki vlada v rusko-japonskih odnosih, vodi za enkrat samo k stalnim diplomatskim konfliktom. Pri zadnjem konfliktu iz srede decembra radi japonske pravice do ribolova se je spet ponovila igra, ki jo gledamo že par let; ostri diplomatski nastopi, ostru časopisna kampanja in — ureditev spora na področju znanstvenomedeninim pogodb.

Besede prezidenta Lebruna

GLAS Z ONSTRAN OCEANA JE ZDRAMIL OGRŌZENI SVET EVROPSKE CIVILIZACIJE K NOVI VERI V SVOBODO.

PARIZ, 6. februarja. Predsednik francoske republike, Lebrun, je imel sinoči na neki prireditvi francoske novinarske zveze govor, v katerem je med drugim naglasil: Doživljamo burne čase. Nič ni več stalnega. Dosedanja temeljna načela prehajajo v pozabljenje. na njihovo mesto pa postavljajo načela dinamizma, ki jim pravijo »narodne pravice«. Mi pa jih bomo imenovali s pravim imenom: to so načela nadvlade z nasiljem. Ali se je človeštvo že stoletja dolgo zastoj bojevalo

za temelje evropske civilizacije? Ti temelji so slej ko prej načela svobode, neodvisnosti in enakosti. Nadvlada nasilja Francija ne priznava. Zato pozdravlja z vsem žarom svojega srca glas z onkraj oceana, ki je zdramil ogroženi svet evropske civilizacije k novi veri v svobodo. Ako pa hoče Francija, ki je bila že od nekdaj nositeljica te ideje, pripomoči ji zopet do veljave, mora biti sama močna in silna, da se bo njen glas zopet upošteval, kakor doslej.

Tri rimske resolucije

MUSSOLINIJEV GOVOR NA SOBOTNI SEJI VELIKEGA FAŠISTIČNEGA SVETA PROTI PRAČAKOVANJU NI BIL OBJAVLJEN JAVNOSTI.

RIM, 6. februarja. V soboto ob 22. uri se je sešel veliki fašistični svet k seji, ki je trajala do 1.15 in je bila tajna. Na seji je podal Mussolini poročilo o mednarodnem političnem položaju in nadaljnjih smernicah italijanske politike, ki pa v nasprotju s splošnim pričakovanjem ni bilo objavljeno javnosti. Na seji so bile po uradnem poročilu sprejete sledeče tri resolucije: 1. Veliki fašistični svet izraža svoje veliko zadovoljstvo z govorom, ki ga je imel vodja rajna Hitler ob priliki šestletnice prevzema oblasti, v katerem je znova potrdil politično idejo in vojaško solidarnost, ki združuje obe revoluciji, fašistično in nacionalno-socialistično,

kakor tudi bodoščno obel narodov. 2. Veliki fašistični svet, ki se sestaja na dan, ko je z zavzetjem Gerone vsa Katalonija osvobojena barbarstva in boljševiškega pritiska, pošilja svoj topli pozdrav junaškim španskim bojevojm in legionarjem, ki so enako sodelovali pri zmagi in sporoča vsemu svetu, da fašistične protovoljske čete ne bodo ustavile boja, dokler ne bo popolnoma dovršen. 3. Veliki fašistični svet je na predlog duceja Mussolinija sklenil, da da ob 20-letnici ustanovitve prvih fašističnih organizacij inlativo za razvoj celokupne socialne zakonodaje. Prihodnja seja velikega fašističnega sveta bo 10. t. m.

Pojem zmage gen. Franca

Z VOJASKO ZMAGO GENERALA FRANCA, PO GAYDOVEM TOLMAČENJU, V ŠPANIJI SE NE BO DOSEŽEN KONČNI CILJ. —

RIM, 6. februarja. Z ozirom na negotovost, kako dolgo namerava Italija še po zmagi generala Franca pustiti v Španiji svoje čete, je značilen članek Virginia Gayde v včeršnjem »Giornale d'Italia«. Gayda pravi: Po poluradnem mnenju v Burgosu, je pričakovati skorajšnje popolne zmage generala Franca. To pa rečeni ne ovira, da ne bi razvijali za kulisami živahne politične akcije, ki vodi do vedno novih diplomatskih korakov. Zato vojaška pomoč generalu Francu ne sme nenkrat prenehati. Trajati mora vse do tlej, dokler se popolnoma ne izkorenini tu-

di vse zahrbtno politično delovanje. Pričakovati je, da bodo vojaške operacije že v nekaj tednih ugodno končane. Toda dokler ne bodo uničena zatočišča, v katerih se ostanki republikanskih čet lahko zopet reorganizirajo, popolna politična zmaga še ne bo dosežena. Zmaga generala Franca bo torej popolna šele tedaj, ko bosta dosežena oba cilja: vojaški in politični. — To dokazuje, da je pojem »zmage generala Franca« zelo raztegljiv in zato tudi ni jasno, kdaj bodo italijanski protovoljci po Mussolinijevi objubi Chamberlainu odpoklicani.

Odmevi Rooseveltove izjave

ITALIJANSKI IN NEMŠKI TISK NAPADA ROOSEVELTA TUDI SE PA NJEHOVI KOREKTURI TOLMAČENJA IZJAVE V VOJASKEM ODBORU KONGRESA.

RIM, 6. februarja. Izjava ameriškega prezidenta Roosevelta je še vedno in kljub njegovi ugotovitvi, da besed, da je »meja Združenih držav v Franciji«, ni izrekel, predmet srditih vsadov vsega italijanskega tiska. Vsi listi napadajo Roosevelta in mu očitajo hujskanje na vojno proti totalitarним državam. Soglasno tudi zatrjujejo, da je Roosevelt izrekel svojo izjavo kot zagovornik židov in svetovnega kapitalizma, predvsem pa vojne industrije. Zelo zanimivo je tudi, da beležijo italijanski tisk podrobno vsako izjavo Rooseveltovih političnih nasprotnikov v Združenih državah in skuša naslikati ameriški notranji politični položaj tako, kakor da stoji za prezidentom le manjšina ameriškega javnega mnenja. V enakem smislu piše o Roo-

seveltovi izjavi tudi ves nemški tisk, ki obenem naglašja, da tudi njegove groznje ne morejo spremeniti stališča politike oši Rim—Berlin, ki ne bo nikoli mogla opustiti upravičenih in naravnih življenjskih zahtev Italije in Nemčije.

Nov incident pri Užhorodu
BUDIMPESTA, 6. febr. Avla. Po poročilu MTI iz Užhoroda, nadaljujejo Čehoslovaki v obmejnem ozemlju svoja izzi-valna početja, čeprav je madžarsko prebivalstvo popolnoma mirno. Včeraj popoldne so češko-slovaški obmejni vojniki ponovno streljali pri Radvancah in Gerencih na madžarske obmejne straže. Ob 15.30 so streljali celo s strojnico. Madžarski oddelkovi poveljnik je ostro protestiral proti temu pri poveljniku češko-slovaških obmejnih čet.

V Japonski je kljub izrednim gospodarskim težavam prevladala vojaška smer, ki je trdno odločena tirati kitajsko stvar do konca. To se pravi do postavitve »avtonomnih«. Japoncem prijaznih vlad v vseh kitajskih provincah. Te »vlade« bi Japonci priznali kot edino upravičene k sklenitvi miru; Čankajškemu že danes odrekajo to pravico. Čankajšku pa poudarja svojo odločnost, boriti se do konca, boriti se, dokler bodo japonske armade na Kitajskem zemlji. Ali bi mogel maršal obrzdati borbenost kitajskega naroda na dosedanji višini? Ali bi mogel Kitajce organizirati? Poročila pravijo, da je morala kitajski armad na višini, da njih organizacija napreduje. Na moda je gornje vprašanje postav-

ljeno preveč po evropsko, ali če hoče — preveč po starih vidkih. Ne gre samo za borbenost, organizacijo in sposobnost kitajskih armad. Gre za odpor celega kitajskega naroda. In ta odpor se ne strašnih nobenih žrtve. Navedemo samo primer Kantona, ki je imel 19. oktobra, na dan izkrcanja Japoncev v Biašken zalivu še pol milijona prebivalcev (od 1.200.000 ob pričetu vojne). Vsi Kitajci so mesto zapustili; v starih dneh ni ostalo v Kantonu več kot štiri do pet tisoč roparjev. Se več; Kitajci so mesto tudi požgali, tretjina mesta je pogorela. Kitajski narod prestaja eno najstrašnejših izkuženj v zgodovini. Ne samo zase. J. F. (Pariz.)

Angieške obrambne priprave

LONDON, 6. februarja. Včeraj je bilo sklenjeno na seji angleške vlade, da stopi zaradi sodelovanja pri obrambi imperija v stik z vsemi državami britanskega imperija. Avstralska vlada je že sklenila, da uvede register prostovoljcev vsega civilnega prebivalstva, mož in žena. Isto je sklenila tudi malaška vlada v Singaporeu. Južnoafriška vlada tega za enkrat še ni storila, pač pa je pospešila priprave vojaških obrambnih ukrepov. S tem v zvezi je značilen govor bivšega novozelandskega visokega komisarja Jordana, ki ga je imel dati po radu. Dejal je med drugim, da v Londonu kopijejo jarke, gradijo za klonišča in postavljajo podnožja topov. »Ves London se pripravlja za primer nevarnosti. Ti ukrepi pa še ne pomenijo, da se Anglija pripravlja na vojno, marveč hoče preprečiti le paniko med prebivalstvom in obenem dati bodočemu napadalcu razumeti, da je Anglija pripravljena.«

LONDON, 6. febr. Ker je organizacija za čim uspešnejšo obrambo proti značnim napadom na najboljše poti in bo kmalu popolnoma zaključena, so že v teku priprave tudi za aktivno obrambo. Pravkar se organizira specialno značno brodnice, ki se sestoji iz najhitrejših napadnih letal z značnimi torpedi, iz težkih bombnikov in iz tako imenovanih spremeljivih letal, ki bodo bombnike štela in napadala sovražne lovce na sovražnem ozemlju samem.

LONDON, 6. feb. Včeraj ponoči so bile velike protiletalske obrambne vaie v Londonskem pristanišču, ki je bilo zatemnjeno.

Japonski letalski napadi

SANGHAJ, 6. feb. 18 japonskih bombnikov je včeraj bombardiralo Kveijan, mesto v bližini sedanje prestolnice kitajske vlade Čungkinga, pri čemer je bilo ubitih več sto ljudi. Nato so se isti bombniki poizkušali približati Čungkingu, pa so jih kitajski lovci napodili v beg.

HERRIOT NE BO KANDIDIRAL ZA PREZIDENTA.

LYON, 6. febr. Ob priliki včerajšnje proslave na lyonski univerzi je izjavil predsednik parlamenta Eduard Herriot, da ne bo kandidiral za prezidenta francoske republike.

PITTMAN ZA ROOSEVELTA.

WASHINGTON, 6. febr. Načelnik za zunanje zadeve v senatu, senator Pittman, je včeraj pozdravil največjšo izjavo prezidenta Roosevelta in dejal, da popolnoma podaja mišljenje ameriškega ljudstva, ki je proti vsakemu nasilju in grožnjam ter za ohranitev svobode in neodvisnosti vsakega naroda.

IZJAVA DE LA WARRA

LONDON, 6. febr. Prosvetni minister lord de la Warr je po vrnitvi iz Pariza izjavil, da je našel tam zaupanje v angleško in lastno moč.

PRED JAPONSKIM ODGOVOROM.

TOKIO, 6. febr. Japonska vlada privaja odgovor na zadnje protestne note Anglije, Francije in USA. Odgovor se bo baje glasil, da Japonska ne more dalje pustiti odprtih vrat za tujo trgovino na Kitajskem, ker je to notranja zadeva Japonske in Kitajske.

NOVA EKSPLOZIJA V ANGLIJI.

LONDON, 6. februarja. V soboto popoldne je v Liverpoolu eksplodirala bomba in povzročila veliko škodo. Policija je odkrila tudi veliko nastavljenih bomb.

LONDON, 6. feb. Irski teroristi so iz naših nov način zastraševanja angleškega prebivalstva. Na otroške balončke so privezali eksploziv, kakor so jih izpuščili. Nad mestom so eksploziva nato popokala Policija je povečala število stražnikov, pred kraljevim dvorcem v Windsoru.

IZGREDI SA V MORAVSKIH OSTRAVI.

MORAVSKA OSTRAVA, 6. febr. Včeraj so napadli nemški napadalni oddelki, ki so prišli na obisk k nemški manjšini z Dunaja, v Moravski Ostravi židovske trgovine in izvedli proti židom pogrome. Seje policija je napravila red. Materialna škoda je velika.

Vremenska napoved:

Jasno, zjutraj v nižini megla, ponoči mrzlo, podnevi temperatura nad ničlo, na gorah nilo vreme.

Borza. Curih, 2. februarja. Devlje, Beograd 10, Pariz 11.71, London 20.725, New York 42.875, Milano 23.30, Berlin 177.75, Praga 15.15.

Novice

Predhodniki sodobnega nacionalizma

SOCIALNI IN KULTURNI FILOZOFI, KI SO POLOŽILI TEMELJE DANAŠNJEMU NEM. NACIONALIZMU. VREDNOTENJE IN ODNOS DO TEGA ZGODOVINKEGA POJAVA.

Univ. docent dr. Fran Zwitner iz Ljubljane je na Ljudski univerzi v Mariboru predaval o začetkih in idejnih utemeljiteljih današnjega nacionalizma, zlasti nemškega, ki je s prihodom narodnega socializma na oblast ustvaril v kulturnem življenju Evrope nov, širši in poglobljen pojem nacionalizma in ki se od dotedanega pojma nacionalizma, zlasti pa od slovanskega, močno razlikuje. V prvem delu predavanja je govornik obravnaval kulturo-politične in sociološke nazore moz, ki so s svojim delom pripravili novemu nacionalizmu pot v življenje in mu dali miselno vsebino.

V 18. stoletju ni družila številnih nemških držav nikakršna skupna ideja, pa tudi v življenju posameznih ted državi ni naiti neke filozofske utemeljene miselnosti, ki bi na celotno življenje v državi bistveno vplivala. V tem času je se pojem narodnega duha, narodove duše («Volksgeist») šele začel ustvarjati, in sicer največ pod vplivom Herderjevih nazorov. Razvoj te misli sta močneje okreplila Fichte in Hegel, pojem rase pa je v nacionalizem uvedel in ga z njim nerazdružno povezal šele Francoz A. Gobineau, ki je s svojim velikim delom o neenakosti človeških ras okrenil teorijo o različni zgodovinski pomembnosti posameznih človeških ras in narodov. Ta francoski plemiški mislec je trdil, da je življenjsko in kulturno najsposobnejša in najbolj tvorna nordijska, oz. točneje germanska rasa, ki je zaradi tega poklicana, da prevzame vodstvo nad ostalimi narodi in postane za celotno življenje človeštva odločilna. Misel o posebnem poslanstvu Germanov, zlasti usoda, se je vedno bolj krepila in v življenju uveljavljala, k čemur je v veliki meri pripomogel Anglež H. St. Chamberlain, ki se je v svojem delu »Die Grundlagen des 19. Jahrhunderts

močno naslonil na Gobineauja in pokazal pomembnost arijskega duha v kulturni zgodovini. V zmoti pa so tisti, ki pristevajo k tem predhodnikom nemškega nacionalizma tudi Nietzscheja, kar priča samo o nerazumevanju in nepoznavanju njegove filozofije. Nietzsche je oznanjal velikega, močnega, aristokratsko mislečega posameznika in je bil velik nasprotnik tipiziranega duševnega življenja, zaradi česar se je tudi boril proti demokraciji in množici, ki teži po izenačenju ljudi. Saj mu vpravo to tudi očita uraden filozof nemškega nar. socializma Rosenberg, ki v svojem »Mitu 20 vekov« govori ravno o nujnosti ustvarjanja tipa, to je človeka, ki enako misli, enako čuti in enako stremi s svojimi sonarodnjaki in ki zatira v sebi vse, kar je bistveno njegovega, individualnega. Ta individualnost in različnost od množičnega človeka pa je Nietzscheju ravno največja dragocenost in odlika življenja.

V drugem delu predavanja je g. dr. Zwitner govoril o Nemčiji po 1933, ko je začel nemški narod to idejo tudi oživitvarjati. Govoril je tudi o dveh največjih problemih današnjega nemškega nacionalizma, o avtarkiji in nemških manjšinah, ki morajo biti po usodni povezanosti z matičnim narodom prav tako nositelji nazora, ki oblikuje in preoblikuje današnje nemškega človeka. S stvarnimi besedami, s katerimi je skušal g. predavatelj izoblikovati odnos Nenemcev do nem. nacionalizma, je poudaril, da ni gledati na ta pojav, ki je brez dvoma zgodovinskega pomena, s predsodki in ozkoprstnostjo. Z isto objektivnostjo, s katero vrednotimo vse ostale pojave in nazore v kulturnem in zgodovinskem življenju narodov, moramo gledati tudi na rasni nemški nacionalizem. mis.

Celjski obrtniki o načrtu uredbe za zavarovanje

CELJE, 6. februarja. V Obrtniskem domu so se zbrali celjski obrtniki, da zavzamejo stališče do načrta uredbe o invalidskem in starostnem zavarovanju obrtnikov po predlogu ministrstva trgovine in industrije. Načrt je razložil tajnik zbornice dr. Pretnar iz Ljubljane. K besedi se je oglasilo 12 obrtnikov, ki so se izrekli za zavarovanje, toda opisali so razmere, v katerih živi posebno podeželski obrtnik. V okolici Kozjega so obrtniki, ki izdelujejo čevlje po 8 din par in obleko po 35 do 50 din, pa še tega ne dobe v denarju, temveč v zameno za živež ali drug obrtniški izdelek. Da bo obrtnik mogel prenašati še novo breme za zavarovanje, je potrebno, da si najprej opomore: pred vzakoničivo načrta o zavarovanju naj izda ministrstvo novelo o pobijanju šušmarstva, država naj ukine obrtna dela v lastni režiji, da naj obrtnikom kreditno možnost!

— Pa tudi načrt uredbe sam je potreben spremembe. Celjski obrtniki so proti centralističnemu sistemu zavarovanja za nižjo starostno mejo, so proti nalaganju denarja v papirje, so za to, da zavarovanje ne prevzame Okrožni urad, temveč poseben urad za obrtniško zavarovanje. Tako ureditev vprašanja obrtniki pozdravljajo, čeprav je prišla 20 let pozepno, ko je obrtniški stan že tako ubit, da bi mu mogli pomagati le energični ukrepi. vrašva ali ljubosumnosti.

— Pa tudi načrt uredbe sam je potreben spremembe. Celjski obrtniki so proti centralističnemu sistemu zavarovanja za nižjo starostno mejo, so proti nalaganju denarja v papirje, so za to, da zavarovanje ne prevzame Okrožni urad, temveč poseben urad za obrtniško zavarovanje. Tako ureditev vprašanja obrtniki pozdravljajo, čeprav je prišla 20 let pozepno, ko je obrtniški stan že tako ubit, da bi mu mogli pomagati le energični ukrepi. vrašva ali ljubosumnosti.

Tokrat se je odigral krvav dogodek na luščanju bučnic v Velovljeku pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. pri pos. Kuhar Ivanu. Po vselem večeru sta se zgrabila Bugnar Anton iz Kicarjev in Koblar Janez iz Zg. Velovljake. V Koblarjevi roki se je na mah zasvetil nož, ki ga je zasadil nasprotniku v hrbet in vrat. Smrtno ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer še visi njegovo življenje na nitki.

Žalostna socialna podoba iz Leš pri Prevaljah

PRETRESLJIV KLIC LEŠKIH RUDARJEV, KI ŽIVIJO Z DRUŽINAMI V SKRAJNI BEDI.

Na skrajni severni meji naše države, v nekaj cvetočem naselju, v katerem prebiva nad sto družin, na Lešah pri Prevaljah, je popolnoma prenehala obratovati premogovnik, tako da vladajo v tem kraju beda, glad, boaten in trpljenje mnogih družin, kar nas sila, da se z obupno prošnjo obračamo na vsa dobra in socialno čuteča srca širom naše domovine, da se temu nesrečnemu priskoči na pomoč, da pošljejo po možnosti večja ali manjša darila v denarju ali pa tudi v blagu. Vsako teh daril bo obrisalo s trpečih obrazov brezposelnih družinskih očetom in materam marsikatero solzo.

— Pa tudi načrt uredbe sam je potreben spremembe. Celjski obrtniki so proti centralističnemu sistemu zavarovanja za nižjo starostno mejo, so proti nalaganju denarja v papirje, so za to, da zavarovanje ne prevzame Okrožni urad, temveč poseben urad za obrtniško zavarovanje. Tako ureditev vprašanja obrtniki pozdravljajo, čeprav je prišla 20 let pozepno, ko je obrtniški stan že tako ubit, da bi mu mogli pomagati le energični ukrepi. vrašva ali ljubosumnosti.

mer. Tukajšnji brezposelni rudar, ki ima ženo in pet majhnih otročičev do osem let starih, nam piše takole: S sklenjenimi rokami prosim za malenkostno podporo in pomoč stradalajočim otrokom, ko že danes tretji dan nismo zavili nič toplega. Prosim hrane, vsaj na račun za 50 din moje podpore, ki jo pričakujem, da ne poginem od lakote, vas vjudo in iskreno prosim. S spoštovanjem F. R., brezposelni rudar.

Takih in enakih žalostnih, toda resničnih primerov, je v tem naselju zelo mnogo. Vseled tega se ponovno z vjudo prošnjo obračamo v imenu vseh teh brezposelnih, na vsa podjetja, na vse organizacije in na vse tiste, katerih ta nesreča ni doletela, da jim priskočijo na pomoč.

Vsa darila se naj blagovoljivo posli na naslov: Pomožni akcijski odbor za prehrano brezposelnih, v roke predsedniku Topolovec Antonu, prokuristu v Prevaljah.

Obžalovanja vredni dogodeni v Sloveniji

LJUBAVNA DRAMA PRI ROGATCU. — TRAGICEN KONEC MLADEGA JESENKEGA DELAVCA.

Vas Cesta, blizu Rogatca, je postala pozorišče ljubavne tragedije, pri kateri so padla tri mlada življenja. Mlad, komaj 23letni delavec Anton Jutriša se je na neki veselici seznanil z lepo 18letno Miroslavo Beletovo in njeno 19letno sestro Ljudmilo. Miroslava ni niti slutila, da se je Jutriša v njo smrtno zaljubil. Bila je sicer prijazna z mladeničem, ljubezni mu pa vendar ni vračala. Zato je Jutriša v sebi napravil strašen sklep. V soboto zvečer je prišel v Beletovo hišo in povprašal gospodarja po Miroslavi. Ko je slišal njen razgovor s sestro Ljudmilo v sosednji so-

bi, je stopil k dekletoma in brez oklevanja vprašal svojo neusojeno izvoljenko, če ga ima rada. Dobil je negativen odgovor. Anton je potegnil samokres in ustrelil Miroslavo in Ljudmilo. Obe sta bili takoj mrtvi. Jutriša je nato planil v noč, taval proti domu, in se kmalu nato še sam ustrelil.

V tovarni Kranjske Industrijske družbe je napravil samomor 26letni delavec Nikolaj Spender. Mladenič se je kar med delom pri stroju ustrelil. Kaj ga je gnalo v obup, še ni ugotovljeno.

Slovenski sodniki o novem pravilniku

Včeraj dopoldne je bil v Ljubljani občni zbor dravske sekcije Društva sodnikov kraljevine Jugoslavije, ki ga je vodil predsednik dr. Stemphar. Namen zborovanja je bil razgovor o novem pravilniku, ki skoraj onemogočuje človekoljubno delo raznih humanitarnih ustanov in podpornih fondov. Enako prizadene ta pravilnik tudi sodniški podporni fond. Zato so se tudi sodniki pridružili številnim podpornim društvom, ki se borijo proti uveljavitvi novega pravilnika. Sprejete so bile tudi smernice za sodelovanje pri tej skupni akciji.

o. 237. občni zbor ljubljanske Filharmonične družbe je bil včeraj v Ljubljani. Zborovanje je vodil predsednik skladatelj in sodni svetnik dr. Anton Lajovic. Društveni funkcionarji so poročali o zgodovini jubilejnega društva, za katerega si je stekel dolgoletni predsednik dr. Lajovic mnogo nevenjivih zaslug. Dvajsetletna doba slovenske Filharmonične družbe je bila zelo uspešna in plodnosna.

o. Krka je naplavila blizu Vavte vasi truplo perice Marjane Beletove, ki je pred 14 dnevi padla v reko.

o. Nov postajenačelnik v Kotoribi. Za postajenačelnika v Kotoribi je bil imenovan Ivan Glavač iz Velenja.

o. V Vuhredu sta se poročila Zagrebčana Vojko Bazala in Božena Senj. Za pričar sta bila predsednik Tujakoprometnega društva v Vuhredu g. Pavel Minarik in g. inž. Franjo Pahernik.

o. Iz katastrske službe. Napredovala sta za višja katastrska inšpektorja 5. pol. skupine Franc Osote v Ptuju in Bazilij Jeras v Celju.

o. Za novo postajno poslopje v Murški Soboti se borijo tamkajšnji tujskoprometni in gospodarski krogi. O tem so razpravljali tudi na posebni anketi in odposlali spomenico na merodajna mesta.

o. Nova zdravnica. Na zagrebški medicinski fakulteti je diplomirala za doktorja medicine gđc. Lea Ozmič iz Ljubljane.

o. Proračunska seja ljubljanskega cestnega odbora. V soboto je bila seja ljubljanskega okrajnega cestnega odbora. Razpravljali so o novem proračunu, ki je bil v celoti sprejet. Novi proračun predvideva 5,159.740 din dohodkov in izdatkov.

Celje

c Glavna skupščina Jadranske straže se bo letos vršila v Zagrebu v času od 11. do 13. februarja t. l. (Prvotno bi se morala vršiti ob priliki Jadranske razstave meseca julija, a je bila preložena na december, kasneje radi volitev na navedeni datum). Članom Jadranske straže je odobrena ¼ vožnja odn. 75% popust za čas od 9. do 13. februarja za prihod in za čas od 11. do 15. II. za odhod. Na podlagi članske legitimacije in obrazca K. 14

se dobi polovično karto do Zagreba, povratek je brezplačen na podlagi potrdila, ki se bo dobilo pri Oblastnem odboru Jadranske straže v Zagrebu, Gajeva ul. 26. Celjski odbor Jadranske straže opozarja tem potom svoje člane na to ugodnost in jih vabi, da se je poslužijo. Ugodnosti so deležni tudi novopristopivši člani. Legitimacije se dobijo pri blagajniku društva: g. Č. Sandurja, tajnika Mestne hranilnice v Celju ali pri društenem hiškasantu, g. J. Cergolu, poštarju v Celju. Člane opozarjamo pri tej priliki tudi na to, da si ob tej priliki lahko ogledajo razstavo hrvatskega slikarstva v novo otvorenem paviljonu Kralja Petra. Razstava je zbudila v vsej javnosti veliko zanimanje in so jo zato podaljšali do 15. t. m.

c. Danes ob 20. prireditelj meščanski šoli Ljudska univerza predavanja prof. dr. Frana Steleta o »Slovenski umetnosti po vojni« s skioptičnimi slikami. — V četrtek bo prav tam ob 20. predavanje, ki ga priredi SPD; govori g. Uroš Zupancič z Jesenice o temi »Nazaj k naravi«. — Rdeči križ bo imel v četrtek ob 20. v posvetovalnici na magistratu občni zbor.

c. V celjski bolnišnici je umrl 30 letni najemnik Fran Jelen iz Sv. Andraž pri Velenju.

c. 3000 kosov hmeljev bo kupila občina za zavetišče v Medlogu in razpisuje nabavo.

Ptuj

p. Zasula ga je prst. 25letni pos. Vesjenjak iz Lotmana pri Ptujju je ragulil svoj vinograd. Po bregih so pogosti plavaji, ko prične sonce in jug tajati zamrzlo zemeljsko skorjo. Tak plaz je tudi prehitel Vesjenjaka, ki je kopal v jami. Takoj so ga odklopali in k sreči je imel zlomljeno samo roko.

p. Padel je po zledenelih tleh 45letni ptujski invalid Bratec Ivan iz Pacinja pri Ptujju. Zadolbil je težke notranje poškodbe in so ga prepeljali v bolnico.

PRI TRGOVCU Z ŽIVALMI. »Gospod hoče že iti, ne da bi kaj vzel!« »Sveda vzamem! Eno ali dve bolj!«

Maribor

Zborovanje Maistrovih borcev

ZIVAHNO DELOVANJE ZMB. — JULIJ GUŠTIN NOVI PREDSEDNIK. — NARODNI SVET IN NARODNI DINAR.

V Narodnem domu je bil večeraj dopoldne dobro obiskani občni zbor Zveze Maistrovih borcev v Mariboru, ki ga je vodil g. Julij Guštin. Ta je uvodoma pozdravil polkovnika Maslača, majorja Čubelca kot zastopnika poveljnika 45. peš. polka, ravnatelja g. Barleta kot zastopnika mestne občine, šolskega upravitelja g. Grčarja kot zastopnika dobrovoljcev, zastopnika Legije koroških borcev polkovnika Andrejko in g. Geča kot zastopnika invalidov. Z zborovanja so odpovedali brzojavki kralju in vojnomu ministru, nakar so sledili pozdravni govori zastopnikov narodnoobrambnih organizacij. O plodonosnem društvenem delovanju so poročali tajnik Lopus, Cimerman in Hribernik za blagajnika. Zveza Maistrovih borcev šteje

1593 članov in ima svoja poverjeništa na vsem podežlju. Pri volitvah je bil izbran nov odbor z g. Julijem Guštinom kot predsednikom na čelu. Dosedanja ga zaslužnega predsednika prof. dr. Doljarja so z odobravanjem izvolili za častnega člana. Zborovalci so sprejeli tudi spremembo pravil, ki določa, da se vsaj enkrat na leto sestane poseben širši odbor, ki razpravlja o načelnih vprašanjih.

Zborovalci so sprejeli obširno resolucijo, ki pravi, da naj se pri raznih zaposlitvah in delih daje prednost borcem na severni meji. Ustanovi naj se nekaj Narodni svet, ki bodi vodilni obmejni narodno obrambni organ. Uvede naj se tudi narodni dinar za gospodarsko zaščito revnega obmejnega kmeta.

Filozofija ob enem „kovaču“

V desnem hlačenem žepu ga imam. Tu je. Tih, skrit, tajnistven tako rekoč. Ker je samcat, niti ne morem rožljati in zvenketati žnjim, kar bi sicer rad. Saj se čim bogataša s tem edinim kovačem v žepu. A da bi ga zamenjal za drobiž in potem z drobižem zvenketal? Ne. To ne bi bil več tisti blagodejni občutek, kakor mi ga daje ta celj trdo kovani kovač. On je moj kapital, koncentrirani kapital — in kaj to pomeni, vam lahko razloži moj kolega Ročkar.

Moj kovač pomeni moj življenjski obstanek. Četudi samo za en dan, dovolj je. — kdo bo mislil naj jutri? Jutri nas lahko že več ni. Jaz moram računati s tem enim kovačem kot z realnostjo današnjega dne, s katero lahko krijem tisto, kar se imenuje najnujnija življenjska potreba.

Z moralne strani gledano, je nemože človeku ne dati vsaj tega, kar neobhodno potrebuje. Celotna javna dobrodelnost to izvršuje. In če nastane nesoglasja, tedaj samo zategadelj, ker so mnenja o tem, kaj je neobhodno potrebno, različna. Eno največjih trajnih raz-

čaranj moje eksistence je na primer, da moji šei o tem vprašanju povsem drugače misli nego jaz.

Torej, po mojem trdnem prepričanju spadajo med najnujnije in neobhodne življenjske potrebščine tudi cigarete. Ko sem to povedal svojemu šefu, je to kratkotalno proglasil za potratnost. Kajpak, on ni kadilec in mu je lahko živeti brez cigaret, jaz pa ne morem! Sicer utegnem tu marsikdo poreči, kajenje je luksuz, in kdor si more to privoščiti danes, ko toliko in toliko ljudi nima niti za skorjico kruha, ta naj nikar... itd. Pustimo to debato, gospoda moja. Ne pripelje nas nikamor. Kajti s tem, da neham kaditi, ni nikomu nič pomagano, pač pa je mnogim, ki od tega živijo, prizadejana škoda. Vprašam vas: od česa naj živijo trafikantije, če ne bomo kadilci? In od česa naj živi država, če usahne eden glavnih virov njenih dohodkov? Jaz pa sem socialno čuteč človek in patriot tudi.

Sicer pa: Saj gre samo za enega edinega kovača v hlačenem žepu! Kdo naj bi s tem enim kovačem hotel odpraviti gospodarsko krizo? ejo

Živahno delo Ipvavčeve pevske župe

Večeraj dopoldne je bil v prostorih Glasbene Matice občni zbor Ipvavčeve pevske župe, katerega so se udeležili delegati številnih pevskih zborov, večljanjev in tej župi. Živahno zborovanje je vodil zaštni predsednik g. prof. Vasilij Mirk, ki je v stvarnih oblikih prikazal veliko delo Ipvavčeve pevske župe za razmah slovenske in slovanske pesmi. Tajniško poročilo g. Matije Trstenjaka je podrobno obravnavalo delo župe, blagajnik g. Vinko Žitko pa je poročal o gnotnem stanju. O tehničnem delu in o nastopih je poročal zborovodja g. Albin Horvat. Sprejet je bil obsežen in pester program za prihodno koncertno sezono. V Ipvavčevi pevski župi je večljanjev 34 pevskih društev. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor s prof. Mirkom na čelu.

Lepa priveditev pekovskih pomočnikov

V Gambrinovi dvorani je bila v soboto zvečer zelo uspešno priveditev Društva pekovskih pomočnikov v Mariboru. Opažati je bila moč organizacije in zavednost članstva, saj je bilo na priveditvi toliko ljudi, da so morali mnogi oditi. Večer je izpolnjeval pester program. Saljivi nastop, tombola in ples so navdušili vsakogar, ki je bil na priveditvi pekovskih pomočnikov. Mnogo zaslug za uspeh ima seveda neumorni predsednik g. Bratuš, k mu je pomagala dražestna hčerka gdč. Helena Bratuševa. Sodelovala sta pevski zbor pekovskih pomočnikov in železničarska godba pod vodstvom g. Maksa Schönherrja.

Smrti padec s škudnja

Večeraj zjutraj se je v Spodnji Vohinji pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah smrtno ponesrečil posestnik Ja-

nez Ročkar. Bil je na škudnju. S senom v naročju je mož padel s škudnja in si zlomil rebra ter poškodoval prsni koš. Prvo pomoč je ranjencu nudil trojiški zdravnik dr. Weiskl, ki je odredil takojšen prevoz v mariborsko bolnišnico. Poškodovančeve poškodbe pa so bile tako resnega značaja, da je mož popoldne izdihnil.

Samomor v mestnem parku

V soboto zvečer se je na tako znanem »Rožnem griču« v mestnem parku ustrelil 30-letni zasebni uradnik Alfonz Gselman s Tezega. Ko so prihiteli ljudje, je bil obupanec že mrtev. V samomorilčvem žepu so našli pismo, v katerem pravi, da je obupal zaradi slabih razmer, v katerih je živel. Gselman je bil v krogu mlajših zelo priljubljen, bil pa je tudi zanesljiv in vester uradnik.

m. Napredoval je za višjega katastrskega inspektorja v 5. pol. skupini Leopold Juran v Mariboru.

m. Jubilej mariborskih Rotarjčev. V soboto zvečer je bil v Kazini 400. sestanek mariborskega Rotary kluba. Jubilejnemu zborovanju so prisostvovali tudi oddelčki iz Ljubljane, Zagreba in Varaždna. Oficijelnemu delu jubilejne priveditve je sledil prijeten družabni večer.

m. Pregled motornih vozil za okraj Maribor, lev breg, se bo vršil v četrtek, dne 9. febr., ob 15. uri v Mariboru na dvorišču mestnega avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici in v petek, dne 10. febr., ob 15. uri pri Sv. Lenartu v Slov. goricah pred gostilno »Lovski dom«.

m. Ljudska univerza. Danes ob 20. uri predava bivši poslanik naše države v Washingtonu, dr. Leonid Pitamic, o temi: Kako deluje državnoopravni ustroj Združenih držav Amerike.

m. Namesto venca na krsto pokojnega šolskega upravitelja g. Adolfa Pachera — so darovali nastajajoči obrata in pisarne

Novi socialni problemi

Naše mesto je prebrdilo že vse močje gospodarske oblike od prvotnega kmetstva in patriarhalnega celovstva do manufakture in najnovejšega dinamичnega razvoja industrije.

V vodah Drave, prerezane s falskim jezom, tem čudom moderne tehnike, so toliko količine energetičnih sil, da morejo ustreči potrebi stoterih fabriških dimnikov.

Če prištejemo še ugodne prometne zveze, dobro izvežbano in ceneno delovno silo ter glavno carinarnico, ki igra v tej gospodarski veji važno vlogo, ni čudno, če se je Maribor po vsi hitro razvil v »jugoslovanski Manchester« ali v jugoslovansko tkalско središče.

Vsi naši tekstilni obrati so vznikli pretežno v dobi od 1922.—1928. Prva se je pojavila tvrdka Doctor in drug. tkalnica, ki zaposluje nad 1000 delavcev in nameščenca. L. 1924. je zrastle podjetje Mariborska tekstilna tvornica, kjer je zaposlenih okrog 500 delovnih moči. Sledile so tvrdka Ehrlich, ki je začela obratovati l. 1925. in obratuje danes z okrog 600 delavcev.

Za naslednjo tvrdko Zelenka & Co. (danes 500 delavcev) se je 1926. pojavilo

tovarne Avgust Ehrlich znesek 380 din in sostanovalci pokojnika znesek 155 din Moški podružnici CMD v Mariboru za uboge šolske otroke. Za ta plemeniti čin, s katerim so darovalci najlepše proslavili spomin pokojnega šolnika, se vodstvo podružnice CMD najprisičneje zahvaljuje.

m. 72-letna tihotapka. Finančni organi so pri Sv. Duhu na Ostrmem vrhu zaletili 72-letno tihotapko Nežo Veronik. Pri njej so našli veliko zalogo saharina in kresnih kamenčkov.

m. Ustrelil se je pri Sv. Marjeti na Dravskem polju 21-letni hlapec Alojz Čelofiga. Obupanca so prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

m. Neprijetna zamenjava. V tukajšnji bolnišnico so pripeljali 18-letno učenko v nekem mariborskem hotelu, ki je izpila kozarec oceine kisline, misleč, da je vino.

m. Specialist za ure v Gambrinovi dvorani. Mnogi obiskovalci priveditve pekovskih pomočnikov, ki je bila v soboto zvečer v Gambrinovi dvorani, so bili pomenični, ko so opažali, da so jim zmanjkale ure. Kmalu je bilo jasno, da je na delu spreten žepar. Obvestili so policijo, ki je artilirala 30-letnega kromarja Jurija Periščiča iz Splita. Pri njem so našli 6 žepnih ur in nov lovski nož.

m. Zo 14 dni pogrešajo smučarja. Dne 21. januarja je odšel na Pohorje na smučanje 16-letni gimnazijec Albin Fritz, ki se še do danes ni vrnil. Bojijo se, da se mu je pripetila nesreča.

m. Poskušeni samomor. Šolski sluga na magdalenski šoli Jurij Petek je ob 2. uri zjutraj videl v kuhinji lač. Pogledal je v kuhinjo in videl na tleh ležečega pomožnega slugo Edvarda Likona. Takoj je uvidel, da se je Likon zastrupil s plinom. Poklical je reševalce, ki so obupanca prepeljali v bolnišnico.

m. »Napredkov« večer. Sinoči je bila v Narodnem domu lepo uspešno priveditev hrvatskega kulturnega društva »Napredke«. Obiskovalci so bili z vzorno organiziranim družabnim večerom zelo zadovoljni.

* Jadransko noč z revijo narodnih noš priredi mestni odbor J. S. v Sokolskem domu dne 11. februarja ob 20. uri.

* Narodne noše za Jadransko noč si cenjene dane lahko nabavijo v Zagrebu pri g. Pfeifer, Ilica 33. Najpešje narodne noše bodo nagrajene. — O d b o r.

Kino

* Grajski kino. Od danes dalje spojni našni velifilm »V tajni misli«. Gustav Fröhlich, Kamila Horn.

* Kino Esplanade. Svetovna atrakcija, siljen veselje in zabavni film ljubezni in sporta »Kraljica leda« s Sonjo Henie v nemškem jeziku.

* Kino Union. Do vključno četrta »Človek iz Edon bara«, senzacionalni pariški film skrajno napete vsebine s Harry Baur-om in Inkišimovom.

največje tekstilno podjetje Hutter in drug.

V omenjenih in drugih podjetjih — Thoma, »Jugoslavia«, Mariborska tvornica, »Teksta« i. dr. — je zaposlenih okrog 4500 oseba.

Ako upoštevamo težke gospodarske prilike v mestih in na deželi, moramo priznati, da je ta gospodarska veja za sedaj — zelena veja, ki nudi našim delovnim množicam vsaj skromno skorpjo kruha. Jasno se vidi, da se prav tukaj močno uveljavlja zakon o pomudi in povpraševanju. Ponudba delovnih rok je visoko nad povpraševanjem.

Tekstilna industrija je pomemben gospodarski živec, ki sega v precejšnjo globino našega narodnega gospodarstva in postopno preoblikuje Maribor v novo socialno strukturo. Zato je na vsak zastoj opaziti reakcijo, kakor jo n. pr. zaznamujemo sedaj, ko je toliko delavstva odpuščenega radi pomanjkanja surovine. Še večji bo tresljaj s premetitvijo velike obrata Doctor in drug in z odpustitvijo ženskih delovnih moči, ki po novi odredbi ne smejo delati ponoči. Tako nam nova industrija ustvarja nove socialne probleme.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek: Zaprtó.

Torek: Zaprtó. (Gostovanje mariborske drame v Ljubljani).

Sreda: Zaprtó.

Četrtek, ob 20. uri: »Na ledeni plošči«.

Prvič. Red D.

Petek, ob 20. uri: »Ulapei« Gostovanje ljubljanske drame.

Česka komedija na mariborskem odru. V Wernerjeva že predlanskim dobro uspešno komedija »Na ledeni plošči« se v Kovičevih režiji letos prvič vprizori v četrtek, 9. februarja za vrstni red D. Ker je pred dvema letoma prišla na vrsto že ob koncu sezone in je večina gledaliških obiskovalcev še ni videla, bo ta tudi na velikih odrih prodorno uspešno, izvrstna sodobna komedija češkega dramskega pisatelja posebno v tem času dobrodošla tudi na mariborskem odru.

n. Seja predsedništva Zveze mest. V soboto je bila v Zagrebu seja predsedništva Zveze mest, ki ji je predsedoval zagrebški župan dr. Teodor Pečić. Beograd je zastopal župan Vlado Ilić, Ljubljano pa dr. Juro Adlešič. Poleg drugega so razpravljali tudi o zakonu o samoupravnih hranilnicah.

n. Cerkeni rop v Daruvaru. Doslej še neizsledeni storilci so izropali cerkev v vasi Samarnici pri Daruvaru in pokradli za 50.000 din dragocenosti. Roparji so odnesli cerkvena oblačila, kelihe, cerkevne knjige, slike in bandere.

n. Novorojenček brez ust in z ušesni navratu je se rodil te dni neki kmetici v Banju Luki. Degenerirani otrok je živel dve uri.

n. Za napredke našega turizma na Jadranu. Te dni je bila na seji turističnega odbora za »napredke in razvoj turizma na Jadranu, ki je bila v Dubrovniku, sprejeta resolucija, v kateri zahtevajo takojšnje osnovanje turističnega fonda, uvedbo turističnega dinarja, spremembo uredbe o napredovanju turizma in klasifikacijo gostinskih podjetij.

n. Starka se je obesila. Pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji se je obesila 60 letna Marjeta Jeranović.

n. Trije vlni v Laškem. V prvih jutranjih urah v soboto je bilo vloženo v Laškem v trgovino Marije Rozin, ki so ji odnesli vlomilci precej likerja, konjaka, sardin in drugih dobrot v vrednosti okrog 2000 din. Nato so obiskali še dr. Floga in Freccia, ki so jim odnesli za okrog 7000 din oblek.

n. Skrivnostni zastrupiljavec postavi. Neznaneec je zastrupil postvri v potoku Toplica pri Sošanju. Samo v enem jezcu so našli preko 300 mrtvih postvri. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Šlukinja (gospodu, ki se hrani s surovno hrano): »Ali vas smem prositi, da bi šli h kosilu? Drugače bo vse ovenelo!«

Sport

Smučarski praznik na Pohorju

SLOVESNA OTVORITEV INŽ. LENARČIČEVE SMUŠKE PROGE. MIRAN CIZELJ JE POSTAVIL PRVI REKORD NA NOVI PROGI. NOVA PROGA BO POSPEŠILA RAZVOJ ZIMSKEGA ŠPORTA NA POHORJU.

Pod Jezerskim vrhom na Pohorju so večerj slavili naši smučarji pomembnega dogodeka. Po zaslugi velikopoteznega sportu in planinstvu naklonjenega mecenarstva inž. M. Lenarčiča je bila slovesno odprta nova smučarska proga. V imenu SPD je prisotnost slovesnosti vodila mestnega tujsko-prometnega urada L. Zorut, ki se je posebej toplotno zahvalil inž. Lenarčiču. Za njim so izpregovorili še V. Forstnerič za MZSP ter prof. Tončič (Zagreb) in Petkovšek v imenu srednješolske mladine, ki je večerj prisostvovala temu lepemu sportu, prazniku. Pri tej priložnosti moramo tudi omeniti dva sodelavca pri trasiranju proge, gospodarja Senjorjevoga doma Draga Senico in vodjo smučke šole Mirana Cizelja.

Na 3,5 km dolgi progi je startalo 43 tekmovalcev, ki so vsi brez nesreče dospeli na cilj, kar gotovo govori, da proga kljub temu, da ni najlažja in ima priličen

strmec, ne predstavlja za tekmovalce nobene nevarnosti. Tekmovalci so prispeli na cilj v sledečem redu:

1. Miran Cizelj 4:26,2. 2. Franc Čop 4:44. 3. Božo Gajšek 4:51,2. 4. B. Lautner 4:56. 5. Marjan Kožuh. 6. inž. Tone Mastnak. 7. Franc Preis. 8. Kurt Welle. 9. Vasko Škapin. 10. Keko Škofič, vsi člani SPD Maribor.

Tekmovanje so vodili Drago Senica, prof. Petkovšek in Tončič, Forstnerič, Zorut, Hribar, Voglar, dr. Šeber, Lah, Vodeb itd. Nagrade so bile razdeljene v gostilni Ptačnik. V priletni družbi so izpregovorili različni govorniki, posebej pa je vsem izrazil svoje priznanje inž. Lenarčič, ki je zlasti pozdravil mladino, kateri je ta proga v prvi vrsti namenjena. Zmagovalno moštvo SPD je dobilo od občine Ribnica na Pohorju lep prehodni pokal.

Zmaga Gorenjcev na Sljemenu

DRŽAVNI PRVAK V KLASIČNI KOMBINACIJI JE POSTAL RAZINGER ANTON (SK BRATSTVO), V TEKU NA 15 KM JE ZMAGAL SMOLEJ FRANC (SK BRATSTVO), V SKOKIH POSEBEJ PA KLANČNIK KARL (SK LJUBLJANA).

Iz propagandnih ozirih za zimski sport se je v soboto in nedeljo prvič odigravalo drž. prvenstvo v klasični kombinaciji izven Slovenije. SK Maraton je prireditev odlično organiziral, kljub visoki temperaturi je bilo dovolj snega. Proga je bila jako težka, posebno radi snežnih prilik, radi pomanjkanja snega na delu prvotno trasirane proge so izvedli tekmovalce tako, da so smučarji prevozili isto progo dvakrat. Višinska razlika je bila okoli 300 m, proga je vodila stalno po valovitem planinskem svetu.

Za tek je startalo 47 tekmovalcev, od katerih jih je prišlo na cilj 36. Gorenjski smučarji so ponovno dokazali, da so v naši državi razred zase, kajti zasedli so vseh prvih 15 mest. Vrstni red na cilju je bil sledeč:

1. Smolej Franc (Bratstvo) 1:32,50. 2. Kerštajn Andrej 1:32,55. 3. Knap Leon (oba Ilirija) 1:36,05. 4. Lobjec Klančnik (Dovje-Mojstrana). 5. Starman Lado (Smk Ljubljana). 6. Zemva Lovro. 7. Razinger Tone (oba Bratstvo). 8. Gustj Jakopčič (Smk Ljubljana) itd. Ized Mariborčanov, ki so radi treninga startali na teku, se je najbolje plasiral Janko Šubic, ki je s časom 2:01,89 zasedel 27. mesto. Za kombinacijo se je 13 prijavljenih tekmovalcev plasiralo tako: 1. Kerštajn 3:00. 2. Starman 3:30,75. 3. in 4. Zemva in Razinger 3:38,5. 5. Pogačnik 3:47,25 itd.

Pri skokih za kombinacijo je drugi dan

tekmovalca zmagal talentiran Jeseničan Razinger, ki je šele tole postal senior, ter si je tako osvojil naslov prvaka. Plasman v kombinaciji:

1. Razinger Anton (Bratstvo) 418 točk, skoka 29,5 in 29,5. 2. Kerštajn Andrej (Ilirija) 407 točk (25. 26.). 3. Zemva Lovro (Bratstvo) 403,9 (27. 27,5). 4. Bevč Edo (Ljubljana) 400,7 (31. 32) itd. Pri skokih za kombinacijo je dosegel Bevč največji daljavo.

Pri skokih posebej je bilo že več padcev, ker se je doskočišče pokvarilo. Zmagal je Klančnik Karl (Ljubljana) 332,5 (36,5, 37,5, 38,5). Tudi tu je dosegel Bevč isto razdaljo kakor zmagovalec, a se je radi dveh padcev slabše plasiral.

Pri skokih izven konkurence je postavil Albin Jakopič nov rekord skakalnice z 41 m. Dosedanjega sta imela Šrnelc z 38,5 v konkurenci, odnosno Baebler izven konkurence z 39 m že od l. 1935.

Zmagovalci v kombinaciji, teku in skokih so po tekmovalcu v domu, kjer so bili razglašeni rezultati, prejeli lepa darila. Zastopnik zveze je predređitelju čestitka z odlični organizaciji in tekmovalnem pogledu. Niso pa bili vsi zadovoljni z nastavitvijo, kar pa je menda še problem v vseh naših zimskosportnih postojankah.

S. Smolej, zmagovalec na teku 18 km na Sljemenu, bo danes dospel v Maribor, kjer bo ostal do jutri, nakar bo z brzovlakom nadaljeval pot v Zakopane.

Zmaga Maribora nad Zagrebom

V soboto in nedeljo so tekmovali mariborski in zagrebški srednješolci na Pohorju v okolici Ribnice in Senjorjevoga doma v alpskih disciplinah. Na obeh straneh so nastopili močni tekmovalci, ki so si nudili enakovredno borbo, iz katere je izšla mariborska ekipa kot zmagovalka. Tekmovanje sta vodila prof. Petkovšek (Maribor) in Tončič (Zagreb). Rezultati tekmovalja so sledeči: Slalom: 1. Božo Gajšek (Maribor) 2:19,4. 2. Kurt Welle (M.) 3:04,3. 3. Zvonko Berlič (M.) 3:44,2. 4. Keko Škofič (M.) 3:44,3. 5. Saša Lhotka (Zagreb) 3:54,2. 6. Mario Kobi (Maribor) 3:55,2. 7. Detlev Hugo (Z.) 4:15,1. 8. Borut Repič (M.) 4:41,1. 9. Božo Švarc (Z.) 5:22. 10. Halef Jagodič (M.) 5:22,1.

Smuk: 1. Božo Gajšek (M.) 4:51,2. 2. Kurt Welle (M.) 5:51,8. 3. Keko Škofič (M.) 6:10. 4. Saša Lhotka (Z.) 6:32. 5. Halef Jagodič (M.) 6:46. 6. Lopič (M.) 6:49. 7. Dvornik (Z.) 7:7,4. 8. Hugo (Z.) 7:35,4. 9. Mario Kobi (M.) 7:37,5. 10. Schwarz 7:42.

V kombinaciji slaloma in smuka je jasno zmagal Gajšek pred Wellejem in Škofičem. V skupni oceni moštev je pripadla zmaga zastopnikom Maribora v razmerju 67,56:53,30 točke.

Še dva poraza v Curihu

Semifinalista B skupine sta CSR in Švica. Pred 2000 gledalci se je odigrala v soboto druga tekma naše hokejske reprezentance, tokrat proti Švicarjem. Rezultat: Švica—Jugoslavija 23 : 0 (7 : 0, 7 : 0, 9 : 0). Naši so po možnosti igrali še bolj podrejen vlogi kakor proti Česko-Slovaški.

Naši so izgubili tudi svojo tretjo tekmo večerj proti Letonski. Rezultat: Letonija—Jugoslavija 6 : 0. Čeprav so pokazali mnogo boljše igre kakor v prvih dveh tekmah, jim vendar ni uspelo zabit niti častnega gola.

Ostali rezultati: Kanada—Holandska 8 : 0. Madžarska—Belgija 8 : 1. CSR—Letonska 9 : 0. Poljska—Holandska 9 : 0. Italija—Finska 5 : 2. Kanada—Poljska 4 : 0. Amerika—Finska 4 : 0. Švica—CSR 1 : 0. Nemčija—Italija 4 : 4, 0 zmagi so odločili zmagali ali pa ponovna tekma, kar bo šele sklenjeno.

S temi tekmami so zaključena tekmovalca za vstop v semifinale, v katerega so se plasirale: iz skupine A Amerika in Nemčija ali Italija, iz B CSR in Švica, iz C Kanada in Poljska in iz D Anglija in Madžarska.

Tekma za zimski pokal

BSK—Jugoslavija 1 : 0 (1 : 0).

Pred 8000 gledalci se je odigrala prva semifinálna tekma med BSK-om in Jugoslavijo v Beogradu, ki se je končala s tesno zmago BSK, čeprav je bila Jugoslavija enakovreden partner. Pri krasnem vremenu je vladalo za tekmo

ogromno zanimanje. Sodnik g. Milarič iz Zagreba.

SEDMO MESTO V UMETNEM DRŠANJU V ZAKOPANIH.

Za umetno drsanje parov v okviru evropskega prvenstva se je prijavilo 10 parov, med njimi vsa elita drsalcev iz Evrope. Prvič se je tekmovalja udeležila tudi naša dvojica dr. Polo Schwab in Silva Palmetoša, ki sta se v močni konkurenci dovolj dobro postavila ter zasedla 7. mesto. Zmagala sta zopet Nemica Herber-Baier, sledita brat in sestra Pausinova, nato pa po vrsti dva nemška, po eden poljski in madžarski par, na 7. mestu sta pa naša zastopnika, ki sta radi uspešnega plasmana povabljeni na ekshibicijsko drsanje, nakar gresta na turnejo po Poljski in CSR.

ŽREBANJE ZA FIS-INO PRVENSTVO.

V petek je bilo v Zakopanih žrebanje za letošnje FIS-ino prvenstvo, pri katerem smo tokrat imeli srečo. V vseh disciplinah so dobili naši tekmovalci visoke številke, smolo je imel le skakač Klancnik Karel, naš najboljši, ki je dobil št. 1, kakor predlaski naš g. Pa-Pa Novšak.

OSTALI NOGOMETNI REZULTATI.

Gradljani (Z)—Slavija (V) 7 : 1 (3 : 1) in HASK—Concordia 4 : 4 (2 : 1), obe tekmi za pokalni turnir zag. klubov.

Šah

Szabo — Landau

Landau svojega naskoka ni mogel držati. 8. partijo je Szabo v zelo lepi konični dobil in stanje matcha izenačil na 4 : 4. Match je sedaj pred koncem, mojštra igra ta 10 partij, pa je še vedno nejasno, kdo bo zmagovalec. Podoba je, da Szabo tokrat ne bo mogel ponoviti nad nizozemskim mojstrom svojega hastinskega uspeha.

Š. Mednarodni turnir šahovskih problemov, ki ga vsako leto prireja angleško Društvo šahovskih problemov, je postal že precej popularen. Sedaj objavljajo rezultat lanskega tekmovalja. Zmagala je Velika Britanija s 3055 točkami.

druga je Medžarska 3037, tretja Latvija 3008, nato sledijo Holandska, Romunija, Norveška, Francija, Finska, Indija in Južna Afrika. Vsaka država ima pravico, postaviti v team 25 reševalcev problemov, od katerih se prvih desetim štejejo točke. Ali ne bi bilo mogoče tudi pri naš organizirani 25 reševalcev problemov za ta mednarodni turnir, če to zmore celo Romunija, Norveška in Finska?

Rešitev križanke šte. 19.

Vodravno : diligent, kolobar, opolo, ona, Oleg, bar, Bine, in, od, dacek, ti, samuraj, ri, Ema, urar, bo, Sara, Abo.

Na vpično : obad, Rus, ikona, astraroparica, ar, ilo, namera, golob, rum. Eboli, raba, na, enota, Oh, tragedija.

Kultura

Ivan Albrecht: Eros inferi

Pešemske zbirke postajajo pri nas Slovencih vse bolj redke, čeprav smo izrazit narod lirikov. Vzrok za to ni v pomanjkanju pesniškega talenta, ampak v trdosti časa, ki s svojim divjim tempom vsakdanjih dogodkov odvrača ljudi od tihih globin poezije. Toda prav v tem času bi se morali še bolj kakor sicer vdajati lepoti poezije, saj more učinkovati kakor blažiči balzam na skelečo rano. In res, pri mnogih kulturnih narodih — celo pri naših najbližjih bratih Hrvatih — opazamo prav v zadnjem času novo buditev intenzivnejšega zanimanja za to slovstvo. Pešemske zbirke postajajo vse pogostejše in ne ostajajo le knjižarska makulatura.

Pri nas pesnik težko najde založnika za novo zbirko, večinoma se mora zatekati k samozaložbi in hoditi potem trnjevo pot besebne akvizicije. Tako pot je hodil doslej skoraj vedno tudi Ivan Albrecht, ki nam je v svojem neuničljivem optimizmu dal že celo vrsto svojih del: pesmi, igrice, črtice, povesti itd. Sedaj je stopil pred nas z novo pesemsko zbirko, ki ji je dal naslov »Eros Inferi« (Peklenska ljubezen). In našel zanjo zasebnega založnika v Mariboru. V tej zbirki, ki je motivno enotna, se je lotil večnega problema odnosa med

moških in žensko, ki ju je personificiral v Adamu in Evi. Njegov odnos do tega motiva pa je tu temačen, včasih naravnost infernalen, zhto mu popolnoma ustreza naslov »Eros inferi«.

Ivan Albrecht je v svoji veliki produkciji ustvaril med mnogimi kvalitetami tudi vrsto del, ki niso bila doegnana, včasih tudi epigonska. V njegovih pesmih so se oglašali prizvoiki vplivov naših velikih oblikovalcev vezane besede, in tudi v tej najnovjši, vsekakor njegovi najbolj zreli stvaritvi, jih moremo kje pa kje še vedno zaslediti. Vendar jih zaseni globina čustva in misli ter presenteljiva dognana verzov, ki zvone ponekod kar klasično. N. pr. verzji iz »Pogovora v trikotju«:

Saj si skrivnost, ki večkrat iskana dihuva v nebo dviguje iz nižinj,

o žena, boj in mir, pekel, nirvana,

Bog sam postati moral je tvoj sin.

Kakor je vsako resnično, veliko in globoko čustvo vodilo še vselej iz erosa v meditacijo, tako vodi tudi Ivana Albrehta v njegovi poeziji te zbirke, da nahajamo v položajih moško-ženskih in žensko-moških odnosov vse polno globin, ki se gojijo v sere zadnjih skrivnosti. Saj vodi

motiv zbirke vse do temin smrti, čeprav »smrti ni, ker je vse iz iskanje popolnosti«, kakor pravi v »Izpovedi treh«.

Sicer pa je to tista slast in muka, ki po Zupancičevih verzih »biča skupaj ženo in moža«, dasi ju obenem sili narazen, v večni boji, ki se je začel z Adamom in Evo in se bo končal z njunima zadnjima potomcem obeh spolov, ko

...čez in čez razlije se miru tihota in si kot eden vsi pogledamo v obraz: ti, ona, on in v zami jaz,

da v razodetju večna združiti nas samota

Albrehtova zbirka zasluži vso pozornost. Te pesmi so njegovo dozorejete, najvišje, kar je ustvaril kot pesnik v četrstletju svoje iskanj polne poti. Vse resni dognano, enakovredno in izpiljeno, toda ako velja za slikarja, da je dosegel uspeh, ako je v množici svojih del ustvaril le eno samo resnično umetnino, more veljati to še bolj za pesnika Albrehta, ki je ustvaril v tej zbirki več ko eno.

Zbirko »Eros inferi« je izdal in založil Ivan Gerželj v Mariboru, tiskala je je tiskarna »Merkur« v Ljubljani, dobi pa se v vseh knjižarnah.

k Misel in delo. Izšla je I. številka V. letnika le ljubljanske revije za kulturna in socialna vprašanja s prispevki dr. N. Rajdočiča o ureditvi stare srbske države, B.

Borka o evgenični etiki. J. Kayserja o stranki »režnjega Francoza« ter obzornikom, poročili in dokumenti. V obzorniku je najpomembnejši prispevek dr. B. Vrčona o novi fazi nasprotj med veselislami.

k Uspehi zagrebške plesalka v Nemčiji. Tudi pri nas v Mariboru po svojih gostovanjih znana zagrebška plesalka Mercedes Goritz-Pavelič je nedavno nastopila z velikim uspehom v Gradcu in na Dunaju. Kritika obeh mest se je izrazila o ni književni umetnosti zelo pohvalno.

k »Illustrierte Zeitung«, Leipzig, objavljajo v 4898 šte. z dne 30. januarja več lepih in zanimivih ilustracij ter prispevkov o zgodovinski nacionalnega socialističnega gibanja. o nemškem sportu, nemški pošti itd. Najbolj zanimivo je v tej številki zemljevid povečane Nemčije.

k Razstava avstrijskega slikarja v Zagrebu. Osmarški slikar graf Schafgotsch je priredil te dni v Zagrebu razstavo svojih temper, akvarelov in grafiki. Motivni so večinoma iz Dalmacije.

k »Nastop časa« se imenuje ameriški kulturni filmski žurnal, ki je posebno znan v zahodni Evropi. Prinaša vedno najaktuálnije probleme in najnovjša izdaja pod naslovom »Napredek medicine v Ameriki« je prava senzacija.

Sokolstvo**Sokolski smučarski zlet v Guštanju**

V krasnem vremenu se je vršil v nedeljo, 8. II. prvi smučarski zlet mariborske sokolske župe v Guštanju, združen s tekmi. Že v soboto so prihajali sokolski smučarji iz različnih krajev. Jutranji vlak je pripeljal iz Maribora nadaljnje množice smučarjev, tako da se je nabralo pred pričetkom tekem do 400 smučarjev in gledalcev, ki so se utaborili kar na soncu pred kočo, ki vseh udeležencev ni mogla sprejeti. Sneg je bil odlične in proge izvrstno trasirane za tekmovalce in gledalce, ki so od kočje mogli opazovati najzanimivejši del proge. K tekmanu je bilo prijavljenih 100 tekmovalcev in tekmovalke, nastopilo jih je vseh 100. V tekmi v smučarskih likih ob 10. so tekmovalci 3 tekmovalke in 71 članov in moškega naraščajca. Za sledenje je imela 600 m dolga proga 34 vrata in skoraj 150 m višinske razlike. Plasma članov:

Clani: 1. Dolinšek Maks, Guštani in Zeli Svetozar, Maribor 1; 1:14; 2. Zimič Dušan, Maribor-matica 1:20; 3. Zmaga Avgust, Žerjav; 4. Vesnicer Ivan, Mežica in Golob Ivan, Mežica; 5. Stropnik Herman, Slovenjgradec, Herič Josip, Maribor-matica.

Moški naraščaj: 1. Podlesnik Milko, Maribor-matica 1:10; 2. Milnar Franc, Žerjav 1:11; 3. Ladinec Avgust, Črna; 4. Cesar Pavel, Žerjav; 5. Metelko Franc, Maribor-matica.

Tekmovalke: 1. Lešnik Milena, Maribor 1:25; 2. Miškoro Vida, Maribor-ma-

tica 27".

V smuku je nastopilo na 3500 m dolgi progi z višinsko razliko 450 m 143 članov in moškega naraščajca, ki so pokazali znatno izurjenost; vsa prva mesta so zasedli člani koroškega sokolskega okrožja. Rezultati:

Clani: 1. Plečnik Ernest, Guštanj 4:25; 2. Vesnicer Ivan, Mežica 4:43; 3. Koren Ivan, Prevalje; 5. Ocepek Ivan, Mežica. **Moški naraščaj:** 1. Kniflic Joško, Ruše 4:39; 2. Mlačnik Tone, Črna 4:46; 3. Leskovar Alojz, Črna; 4. Vodovnik Albert, Žerjav; 5. Cesar Pavel, Žerjav.

Istočasno je tekmovalo na lepi, 2 km dolgi progi z višinsko razliko 200 m 5 članic in 12 naraščajnic, od katerih je dosegla najboljši čas Černič Bara, Maribor-matica.

Tekme so se končale v najlepšem redu in brez nezgode ob 15., nakar se je v Sokolskem domu v Guštanju po pozdravu br. Rojnika Ivana za koroško sokolsko okrožje in župnega načelnika br. Komac, ki je razglasil rezultate, ob zvokih domače godbe razvila prijetna zabava do odhoda vlaka. Smučarski zlet sokolske župe Maribor je dokazal moč in disciplino sokolskih smučarjev in je v vsakem oziru lepo uspel. K uspehu so mnogo pripomogli domačini, zlasti Smučarski klub Guštanj z gospodarjem g. Magričem ter posestniki g. Kotnik, p. d. Lubas in g. Kostešoin, p. d. Srotneker. Ki se jim vodstvo župe zahvaljuje za naklonjenost.

20 let konjiškega Sokola

KLJUB TEŽKIM RAZMERAM JE SOKOLSKO DRUŠTVO V SLOV. KONJICAH Z ZILAVIM DELOM DOSEGLO LEPE USPEHE.

V soboto 28. jan. je imel Sokol v Slov. Konjicah svoj dvajseti redni letni občni zbor. Iz poročil starešine in drugih funkcionarjev je bilo razvideti, da društvo z malim številom članstva na zelo težavnem terenu prav krepko deluje. Število članstva znaša sedaj že 81, ker so v teku zadnjih 31 let vsi oni posili in laži Sokoli, ki so preje sili v društvo radi konjunktur, Sokola pod različni pretvezi ali močje zopet zapustili. Število članstva pa pada tudi radi tega, ker odidejo preneščeni uradniki, njihovi nasledniki, čeravno stari Sokoli, se pa vrpičo konjiskih razmer ne upajo prijaviti društvu. Društvo je imelo sicer težave, kakor večina podeželskih društev, da mu je manjkalo vadišteljev, vendar pa je društvo v teku leta 1938 doseglo, da so te lovčili zopet vsi oddelki.

Sokol v Slov. Konjicah izvaja za svoje članstvo tudi telesno vzgojo po zakonu o telesni vzgoji naroda. Ta zakon obstoja že mnogo let, pa ga v Dravskih banovini dosejati, žal, izvaja edino le Sokol za svoje članstvo. Da lahko izvaja zakon točno po predpisih ima društvo

tudi svoj strelski odsek, ki je sprejel ravno na dan občnega zbora uradno obvestilo, da je oblast društvu dodelila 2 vojaški puški in potrebno strelivo.

Starešina in ves občni zbor so glede telovadbe izrekli prisrčno zahvalo po-žrtvovalnemu načelniku br. Nardinu in načelnici s. M. Jerebovi.

Razen dramskega in lutkovnega odseka, ki sedaj radi pomanjkanja sposobnih moči ne delujeta, so delovali vsi društveni odseki: knjižnica, socialni referat, narodno obrambni, tenis, zabavni, v poslednji dobi pa prav posebno agilno odsek za Petrovo petletko, ki je z vzornio organizacijo in ob veliki požrtvovnosti članstva povečal gradbeni fond v teku par mesecev za nad den 12.000.

Občni zbor je po poročilu nadzorstva, ki je ugotovilo popolen red v obeh blagajnah, dal stari upravi razrečnico in nato izvolil za leto 1939. v bistvu prejšnjo upravo s starešino dr. Sbrizajem na čelu.

Delegat sokolske župe Maribor br. prof. Degen je društvu v imenu župe iskreno čestital k njegovim dvajsetletnici

in tudi k temu, da se je društveno delovanje kljub težkim razmeram v teku zadnjih dveh let zelo poživilo.

Sokolstvo naklonjeno javnosti pripravamo, da se poleti v čim največjem številu udeleži dvajsetletnega jubileja konjiškega Sokola, ki bo taktar razvil svojemu pridenemu naraščajcu naraščajski prapor. Priporočamo tudi, da javnost tudi izdatno podpre gradbeni fond tega žil-

NEMIRNA ZGODOVINA ŠPANSKEGA NARODA.

V sobotnem članku pod tem naslovom uvajamo v zadnji koloni od 3. vrste dalje odstavek, brez katerega je ves nerazumljiv. Zato objavljamo ta odstavek danes in prosimo čitatelje, da z njim izpopolnijo sobotno objavo.

V XI. stoletju je cordobski kalifat, ki je objemal prejšnji ves polotok, razen neromanskega severa, razpadel na celo vrsto več ali manj samostojnih držav.

Tedaj se je pričela doba drobljenja moči saracenskih mohamedancev. Skrajni sever, ki je ohranil ves ta čas svojo politično neodvisnost, je, dasi razdrobljen na več malih krščanskih državic, pričel napadati pokrajine maverskih Saracenov. Že l. 1085. je Alfonz Kastilski predrl globoko na jug in osvojil mesto Toledo. Temu uporu proti tujcem je sledila tudi združitev krščanskih državic Asturije, Leona in Galicije v skupno kraljevino Kastiljo (imenovano po mnogih kastelih = gradovih). Na novo sta nastali še mali kraljevini Navara in Aragonija, prirejniški krščanski svet pa sta končno obvladali le Kastilija in Aragonija, ki sta si med seboj razdelili Navaro. Istočasno je pričela stopati v zgod-

lavega društva, da bo prišlo čimprej pod prenotrebno lastno streho.

1. Sokol Maribor-matica priredi v sredo, 8. II. m., ob 20. uri v sredi dvorani Sokolskega doma (II nadstropje) svoj redni občni zbor. — Danes pa se vrši članski sestanek v beli dvorani Sokolskega doma ob 20. uri zaradi sestave liste nove uprave in razgovorov.

vino nova država Portugalska, ki se je ohranila do današnjih dni. Temelje ji je postavil grof Portugalski l. 1139. ko je prvič premagal Saracene, in l. 1147. ko je s pomočjo tamkaj se mučočih križarjev osvojil še glavno mesto Lizbono.

V dvajsetem stoletju so si nadelali kastilski kraji naslov španskih kraljev, katerega so pa nato začasno zopet opustili. Njihovi boji s Saraceni so se med tem nadaljevali. L. 1248. so Kastilci napadli in zavzeli Cordobo, glavno mesto Saracenov, katerega pa niso mogli obdržati. Vendar se je v osvobodilnih deželah pričel razvijati nov dvig krščanske kulture in umetnosti; nastajala je nova krščanska znanost s središčem na prvi univerzi v Salamanci, katero je ustanovil kralj Alfonz X., ki je vladal med leti 1252. in 1284. da prevesti Sveto pismo na ljudski španski jezik in izdati tedanje in še poznejše čase najpopolnejši zakonik. Toda spori, ki so nastali v dinastiji po smrti Alfonza X., so zopet zavrlj razvoji.

Vzporedno s Kastilijo se je razvijala tudi Aragonija, v kateri so tvorili jedro Katalonci, ki so se tedaj in pozneje poglagono izoblikovali v tretjo romansko narodnost Pirenejskega polotoka (Portugalski, Španci, Katalonci).

5 sodišča**Kovač koval kovače**

Brezposelni kovaški pomočnik si je v Kočni uredil kovnico in koval denar.

5. aprila 1938 je prišel v trgovino Oto- neta na Sketa v Luščeki vasi v Slovenskih gozdarstvi kovaški pomočnik iz Kočne in zahteval za dinar cigaret in zemljo. Račun je hotel plačati z 10-dinarskim kovancem. Trgovca je vzel kovanec; a se mu je takoj zazdelo, da ni pravi. Potežkal ga je, potlej pa pritisnil ob pulc. Kovanec se je zvil.

»Kje pa si to dobiš?« je vprašal fanta. »V konzumu v Polčjanah,« je dejal fant in hotel kovanec nazaj.

Trgovca je vzel utež in ga zdrobil. Nato je fant pobral koščke zlitine in se zakel, kako bo vso zadevo takoj prijavil orožnikom.

Odšel je iz trgovine, a krenil je v nasprotno smer in ne proti žandarmeriji. Zategadel je trgovca Sket sam prijavil zadevo orožnikom. Ti so takoj sedli na avtobus in se odpeljali za kovaškim pomočnikom Rudolfom Drom. Kmalu so ga došli. Ustavili so ga in preiskali, a zdrobljenega kovača niso več našli pri njem.

Fant se je prestrašil in priznal, da je kovanec ponarenil brat. Orožniki so takoj odšli z njim vred na Kočno in našli celega kovnicu za denar. V izbi Rudolfovega brata Maksa, ki je prav tako kovač, so našli 60 kovanecov po dinarju in 8 kovanecov po 10 din. Zraven tega so še odkrili vse orodje, s katerim je napravljaj Rudolfov starejši brat denar: železno stikalnico, modele za vrezovanje robov, model za stiskanje cinka, kovinast vftvalnik.

Arretirali so brata, ki je priznal, da je vse orodje napravil sani, razen strgalinika, ki ga je dal napraviti ključavničarju Verniku v Slovenski Bistrici. Denar je začel delati enkrat marca in ga vival do dneva aretacije. Delal je iz cinka. Izgovarjal se je, da je bil že dalje časa brezposelen in da ni mogel drugače priti do denarja.

Njegov brat je zanikal, da bi vedel za Maksovo početje. Izjavil je, da je bila bratova delavnica navadno zaprta. Odprto je našel le zadnji dan, ko je tudi vzel ponarejen kovanec.

Oba sta bila obsojena po obtožbi, Maks Drom na 8 mesecev strogega zapora in na 600 din denarne kazni ali na 10 dni

ELAINE HAMILTON

24

ZELENA SMRTI

DETEKTIVSKI ROMAN

DESETO POGLAVJE.

Tri žene.

Inspektor je trenutek premišljal, ali bi se bilo najbolje, da bi pustil deklico, naj dokonča načeti stavek, ali pa naj bi počakal druge priliko.

V njegovo presenečenje je odgovorila Lejla sama na njegove misli.

»Smem dokončati svoj stavek?« je vprašala in namrščila obrvi.

»Prosim,« jo je vzpodbudil inspektor ter se postrani ozrl na gospo Selcottovo. Ni videl ničesar razen misle žene, ki si je ravno brezbrizno prižigala novo cigareto.

»Ko si me prekinila, Denis,« je nadaljevala deklica, »sem hotela povedati, da ti ključni niso moji, da pa utegnemo biti gospodična Burnettova. — To je nova tajnica mojega očeta,« je pojasnjevala. »Bila je danes vse dopolnile v tej sobi.«

Gospa Selcottova je pozvonila in naročila vstopivše služkinje, naj pokliče gospodično Burnettovo.

Ameriško deklet je je smehljalo pri svojem vstopu.

»Ali me potrebujete, da bi dopolnila

partijo za bridge?« je vprašala. Zmajala je z glavo, ko ji je Reynolds pokazal ključice.

»Zelo priročen sveženjek, ampak ni moj inspektor. Toda pripravim jim lepo domovino, če se mišče ne priglaso zanje. Zdi se tako, kakor da se da z njimi odkleniti vse na svetu.«

»Vsi so skoraj enako veliki, gospodična,« je opomnil Reynolds.

Zdajci je opazil čudno reč; vsi tri ženske so bile v črnem. Vedel je, da nosi tisoč žen navadno črno obleko, toda ta mišel je ga spomnila, da je bila dama, ki je danes jutraj šla v hotel Belroy obiskat Ardeena, v črnem. In to tri žene so poznale Ardeena! Gospa Selcottova je sicer to zatajila, toda Ingram je slučajno izdal resnico.

Reynolds je vtikal ključice v žep in obrnil pogovor na drug predmet.

»Kje stanujete, gospodična Burnettova?« je vprašal.

»Royal Abbey Hotel; mislim, da stanujejo vsi dobri Američani tam; se vam ne zdi, inspektor?«

Min. gosp. W. Willsonova stanuje se...

tam z vami, kaj ne?«

»Ne. Stanuje v hotelu Belroy.« V njenem odgovoru je opazil odtonek obotavljanja. »Zdi se mi, da stanuje tam vselej.«

Inspektor je vedel, da Royal Abbey Hotel ni bil niti sto jardov od hotela Belroy, ni tudi, da je gospa Willsonova sta novala v istem hotelu kakor Ardeena! Bilo je torej lahko in naravno, da je lahko Celia Burnettova obiskala danes jutraj gospo Willsonovo, ako je hotela imeti pretvezo za ogled sobe mrtvega moža.

»Kako se godi gospe Willsonovi?« je vprašal Reynolds z manjšim zanimanjem za zdrave nenavzoče dame kakor za navzoče tri dame.

»Nisem je videla danes,« je rekla Američanka na kratko, kakor je bila njena navada.

»Gospodična Burnettova je bila tu, mislim, kmalu po deveti uri,« se je vmešala gospa Selcottova.

Sobarica v hotelu Belroy je izjavila, da je prišla Ardeenaova obiskovalka ravno ob četrni na devet. Torej bi bilo to ravno še komaj mogoče, toda gospodična Burnettova je gotovo ravnaia zelo urno in taksi jo je lahko pripeljal sem pred pol deset. Gospa Selcottova je bila izgraka, ki se najbrže ni menila za čas, ako je slo za minuto, si je mislil Reynolds, in kmalu so se spomeno, kaj lahko

pol ure.

»Ali ste šli vi ali gospodična Selcottova danes jutraj pred deveto z doma?« je vprašal Reynolds ter se obrnil k starejši ženi.

Gospa Selcottova je trenutek mislila. »Moja sknujca je bila o pol enajstih. Prej sem še obiskala svojega zobarja in potem sem kralo nakupovala. Recimo, da je bilo to nekaj minut po devetih, ko sem se s taksijem odpeljala od tod. Gospodična Burnettova se ni bilo tu, ampak deklica iz govorilnice mi je rekla, da je prišla kratko nato, ko sem jaz odšla.«

»Hvala. In vi, gospodična Selcottova?«

»Jaz sem šla v jahalnico povedati, da moja mačeška danes jutraj ne utegne jahati,« je odgovorila Lejla. »To je bilo — to je bilo takole ob devetih, mislim,« je pristavila nekoliko zmeden.

Reynolds se je smilila deklica, ki je bila očitno zelo nervozne narave. Zelo je sumil, da se je hala svoje mačeše, četudi ji je pravila Denis. In da se je bala, da ne bi rekla nečesa, česar bi njena mačeša ne odobravala.

»Obžalujem, da vas moram mučiti z vsemi temi vprašanji, ampak danes jutraj je bil storjen taje obisk in jaz moram storiti vse, da ga izsledim,« je rekel pruderno inspektor. »Vsaka izmed vas, dame, mi bo povedala kako ste bile danes jutraj obtečene.«

nadaljnega zapora. Rudolf pa na 5 mesecev strogega zapora in na 300 din dnevnice kazni ali na 5 dni nadaljnega zapora.

Domači zadevi

On sam že ni več tako mlad, star je dobrih trideset let, ali ona njegova žena je za celih štirinajst let starejša od njega. To je kajpada včasih nerodno, žena je lahko ljubosumna nanj. Posestnik J. V. je prišel pred sodnika počinca dr. Turata in začel pripovedovati, kako je prišlo do nevskečnega zadeva, ki je bila skrajna samo domača, a je po ženini krivdi postala javna.

Oral je, južino mu je pa prineslo neko 13-letno dekletce, za kar ji je on odrezal kos kruha. Za ženo je bilo zadnje dovolj. »Tako,« je rekla, »ti režeš tej punčari kruh? Le reži ji, velik kos ji odreži, saj vem, kaj si imel z njeno materjo!«

Pesem je bila stara, mož jo je že večkrat slišal. Zaklet je, obenem pa je jel za božjo voljo miriti ženo, naj se krepa tišje zaradi bližnjih sosedov. Ali ženska je bila že preveč v ognju. Začela je še kričati vse huje besede. Sosedje so postajali na njih in se posmihal. Kmetu se je kar zdelo, kako se mu posmejujejo: Kaj si je pa naložil tako staro ba...? Zadnje ga je zgalo.

Prisodnik: Kaj pa je to takega, če ženo malo vpije.

Obtoženeц: Ali vpija je huje besede in

sosedi so slišali.

Najno se je potlej moralo zgoditi, česar se J. V. ni niti dobro zavedal. Pograbil je lato in ne kol, kakor piše v obtožnici, ter zamahnil z njo proti ženi. Padla je, da ne ve, ali si je zlomila podlehnicu pri padcu ali pri udarcu.

On pač ne more tega prenesti, da mu neprestano pripoveduje, da ima drogo ljubo, že radi dela ne. Nobenih mladih ljudi, najmanj pa deklet, ne dobi več na delo, ker je žena na vse ljubosumna. Delo pa potlej ostane. S samimi starci ga ne more opraviti.

Ker je bil J. V. že predkaznovan na težko ječo, mu je sodnik odmeril kazen **mesec dni strogega zapora nepogojno**. Kazen se je zdelo kmetu iz Sp. Leskovca vseakor prehudu. Nikakor mu ni šlo v glavo, da bi moral sedeti mesec dni zaradi žene. Končno se je pomenil s sodnikom, da bosta z ženo napisala prošnjo za pomilostitev. Mogoče ju bodo uslišali.

Tri mesece za štiri litre jabolčnika. 22-letni hlapec Peter Jerabič je v Marenbergu spil nekemu kmetu 4 litre jabolčnika, ki so bili ocenjeni na 12 din. Mali kazenski senat na okroženem sodišču v Mariboru, ga je obsodil po obtožnici na 3 mesece strogega zapora; vendar mu je bila izrečena kazen pogojno za dobi 1 leta. Kar se pravi, če Jerabič v dobi enega leta ne bo nikomur več spil jabolčnika, mu ne bo treba iti sedet.

Na obisku pri mariborskem Diogenesu

NOVINAR, KI JE NAPOVEDAL VULKANSKI IZBRUH IN POTRES V JUŽNI AMERIKI. — ITALIJA, JAPONSKA IN JUŽNA AMERIKA SE BODO POGREZNILE.

Če se ne motim v dnevju, je bilo to v soboto 21. januarja na večer, ko sva šla z novinarjem Pircem čez državni most, kakor zdaj midva, pripovedujem dopisniku »Politike«. Nebo na zapadu med Kozjakom in Pohorjem je bilo krvavordeče in megle so se dvigale iz zavlečenega neba. Sam bi komajda opazil vse to, če me ne bi Pirc opozoril na nebo. Postal je in se vznemirjeno pogladil po kosmati bradi. »Nebo je strašvito kritično je dejal. Vidite, kako je nebo? V nekaj dneh boš še slišali o strahovitom potresu. Zapomnite se! V tej smeri leži Južna Amerika, da, Južna Amerika!«

Pirc bi se opazoval nebo, a meni se je mudi. Za vremenske prerokbe mi je bilo vedno bolj malo mar. Ali na Pirčeve besede sem se spomnil za štiri ali pet dni, ko sembral prve vesti o strahovitom potresu. Skrajša skoraj nisem mogel verjeti, sprva se mi je zdelo, kakor da se mi je sanjalo, da bi mi zdaj kdaj pripovedoval o tem potresu. A je bilo pripovedovanje živa resnica! Potem sem celo zvedel, da je Pirc že dober teden popreje, preden je opozoril mene na potres, dejal uredniku D. v tiskarni, da je škoda, ker nima svoje pisarne obrnjene proti zahodu, ker bi lahko opazoval nenavadne in izredne znake vulkanskih izbruhov.

— To so samo dejstva, o katerih se lahko prepričaš pri uredniku D.

Prešla sva most in zavila po serpentinah proti Dravi. Pirc stanuje v skladišču biljarne.

— Pirc! sem zaklical. Nič. Se enkrat. Kot bi trenil, se je pojavila na lesenem hodniku nad dvoriščem srednjaveklka postava z osivelo brado, s ščepalnikom v eni roki, v drugi s časopisom.

— Dober dan, je dejal, zgini nazaj in se vrni s ključem, s katerim je odhitel do hodnika.

— Pirc, ki je bil včasih urednik enega vodilnih dnevnikov, stanuje na hodniku, omenim dopisniku, ko zavleče naprej po serpentinah. Medtem nama je Pirc že poprl velika vezna vrata in naju povabil naprej. Po zavitih in lesenih prostorih, ki so bolj podobni skladišču kakor kakemu stanovanju, se širi močan in prijeten vonj po bučnem olju. Dvignemo se v nekako prvo nadstropje in zavijemo na hodnik. Tam, kjer se hodnik konča, je vhod v podolgovato izbo brez oken — v Pirčevu zatočišču. Pirc pravi, naj se ne prestrašiva in si pri tem ne more kaj, da ne bi sarkastično omenil, naj si lo ogledava, kako domovanje ima iniciator velikega slovenskega Maribora.

Vse stene izbe, ki je bila nekoč nekak prehod v sosedno skladišče, so pokrite z vsemi mogočimi časopisi. Na njih so slike

»31. januar. Kritična situacija proti vzhodu...«

In res je Pirc 23. januarja zjutraj vprašal sosede v isti hiši, če so čutili potresni sunki. Ničče ga ni čutili. Za nekaj dni pa so že javili dnevnik katastrofalne vesti iz Južne Amerike, in »zapada«.

Pirc razkazuje dopisniku »Politike« Siebergovo knjigo, iz katere je črpal geološko znanje. Stopimo iz tesnega prehoda. Zebe nas. Sonce je za ta kraj že davno zašlo. Kako je to pozimi? Čummata je brez peči.

Ko odhajamo po hodniku, se kolega začudi, da je pustil Pirc svojo izbo na stežaj odprto. Ali mu ne bo kdo česa ukradel?

Zadnje ga je Pirc ne boji. Edino prinese mu lahko kdo kaj, vzeti ne bi imel česa. Pri tem omeni, da mu je kot odstopil začasno znani koroški rodoljub Ivan

Hochmüller.

Ko se vzpenjava po serpentinah proti mostu, da zveza, da bo obhaja 7. februarja 68. letnico rojstva. Čeravno zgleda še povsem čil, in pove nama še bolj migogrede, da bodo na svetu še velike izpremembe:

»Južna Amerika, Japonska in Italija, to se bo še vose pogreznilo.« O zadnem novinaru Pirc — mariborski Diogenes, niti malo ne dvomi.

Ko gremo po mostu, ga pozdravljajo ljudje — kdo ga ne pozna! —, on pa omeni, kako se malo briga za ljudi, kako nikogar ne vidi, če hodi tako sam. In že nama pripoveduje o vremenu, ki vpliva na politiko — jaz pa se spomnim prav na tihem na Chamberlainov dežnik, potlej pa na Arakijevo Japonsko in še bliže, na Italijo. —

Zanimivosti

Oblaki nad Suezom

USTROJ ENE NAJVEČJH PRIVATNIH DRUŽB NA SVETU. ITALJANSKI TEŽNJE IN STALISČE UPRAVE PREKOPA.

Obisk angleških državnikov v Rimu ni ničemer zboljšal razmerja med sptimi latinskim državam, od katerih ana čitni svti polojaj v igri evropskih velesil, druga pa si ga prizadeva okrepiti, sklicujo se na naravno pravico udarnejšega in populacijsko močnejšega naroda. Italija se trudi, da bi utrdila pozicijo svojega mladega imperija v Sredozemskem morju in v Afriki. Ima tudi neke interese v Mali Aziji, toda ti spadajo že med tako imenovane maksimalne zahteve, ki obsegajo zagotovitev Ceute kot protiteuži angleškemu Gibraltarju, koridor iz Libije v Abesinijo in podobne načrte. — Najno pa zahteva Tunis ali vsaj temeljito revizijo njegovega današnjega stanja in prid Italiji. Džibuti, danes edino abesinsko pristanišče in hkrati strateško pomembno točko pri ožini Bab el Mandeb, ki jo z druge strani čuva britanski Aden, predvsem pa vpliv v upravi Sueskega preliva, edine komunikacije, ki spaja Italijo samo z njeno vzhodnoafriško posestjo. To je pripravna in kratka pot, toda pri današnjih znatnih pristojbinah razmeroma draga.

Anglija ima v upravi Sueza velik vpliv, Francija še večjega, toda pravno italijanskim zahtevam ne moreta ugoditi. Ničče na svetu ne more — s pravnimi sredstvi — prisiliti Compagnie Universelle du Canal de Suez, da bi znižala pristojbino za prevoz skozi preliv. Po določilih iz leta 1869., ki jih je potrdilo Društvo narodov, je družba suverena, popolnoma neodvisna in ne upravlja le preliv, temveč vlada samostojno tudi nad 500 metrov širokim pasom ozemlja na obeh bregovih. In te svoje suverenosti ne namerava uničiti — vsaj kar tako ne. »Sueski preliv ne more nikoli postati predmet, s katerim bi diplomati pod rokotrigovali«, je nedavno izjavil podpredsednik družbe.

Družba Sueskega kanala,

Predstavniki družbe je nadzorniški svet, ki šteje 32 članov. Francozov je od teh 21, Angležev 10 in 1 Holandec. — Pred vno je bila v svetu zastopana tudi Nemčija, ko pa je zgubila kolonije, je zgubila tudi mesto v upravnem svetu Sueskega kanala. Italija je že davno zahtevala zastopstvo v svetu družbe, kateri je morala plačevati za vsakega vojaka, za vsako tona blaga, ki jo je pošiljala v Abesinijo. Še danes plačuje za vsakega kolonista, za vsakega vojaka posadke in za vsak stroj, ki ga pošilja v svojo kolonijo. Zato Italija proglasa, da je anahronizem, če bi še naprej ostala uprava tako pomembne mednarodne poti v pri-

vatnih rokah. Vendar bi bilo pravila mogoče spremeniti samo s pristankom egiptovske vlade, kateri bo nekoč prekop pripadel, če ga ne bo rajši zopet držala odkupiti za nadaljnjih 99 let, zlasti, če ostane prekop tako nevarno imetje.

Družba prejema letno povprečno 900 milijonov frankov na vseh pristojbinah. To je skoro toliko, kolikor znaša cena prekopa z vsemi napravami — uradna številka znaša namreč 928 milijonov frankov. Družba izplačuje zelo »spodobne« dividende, razen tega pa ima še 1.119.000.000 frankov rezerv. Zadnjičrat je izplačala na dividendah 522 milijonov frankov.

Akcij je 800.000, 353.204 od teh jih ima angleška vlada in kralj. Ostale so v rokah Francozov, drobnih akcionarjev, ki jih ima večina manj ko 10 akcij. Obšerna zbor za glasovalno pravico se lahko udeleži vsakdo, ki ima najmanj 25 akcij; kdor ima najmanj sto akcij, lahko postane član nadzorniškega sveta, kar pomeni 335.000 frankov letnih dohodkov. Za angleškim kraljem je lastnik največjega sveženja akcij A. Burin de Rozières, predsednik francoske zavarovalne družbe La Providence. Predsednik družbe je zastopnik firme Schneider-Creuzot, markiz de Vogué. Dejansko odločajoč čimtel pa je generalni ravnatelj de Montplani.

Kako je prišlo do angleške udeležbe.

Anglija je prišla v upravo Sueskega prekopa prav za prav po golem naključju. V času, ko se je prekop gradil, ni imela prav nikakega nagnjenja do soudeležbe. Šele ko se je pokazalo, kakšen pomen ima zanjo in kako dobičakosno je te podjetje, je spoznala, kaj je zamudila. Zato je leta 1875, ko je egiptski khediv Ismail paša ponudil Franciji svoj ogromni zavitek delnic in Francija trenutno ni imela denarja, da bi jih kupila, izbrala Anglija ugodno priliko, za katero je zvedel izdajatelj Pall Mall Gazette Greenwood. Niti državna niti kraljeva privatna blagajna ni imela na razpolago tolike denarja, toda Rothschild je dobrohotne priskočil na pomoč s posojilom 4.000.000 funtov, za katere je Anglija dobila sveženj akcij v nominalni vrednosti skorje pet milijonov. To je bila zelo ugodna vloga, kajti poleg denarja je dajala visoke obresti in pomembno politično in gospodarsko pozicijo.

Za Italijo je podobna pozicija eno življenjskih vprašanih imperija: koliko naj za to plača, spada v kompleks teh vprašanih. Mogoče tudi v kompleks vprašanih, ki odločajo o svetovnem miru.

Filmska zvezda, ki se noče poročiti

KER NE MORE NAJTI MOŽA, KI BI JI USTREZAL

V Hollywoodu, mestu filmske industrije, živi znana igralka, ki o njenem prvem življenju nihče ne govori. O njej se ne objavljajo vesti o zaroki, ona ni udeležena v zakonskih trikotnikih in ne pojavlja se v ločitvenih tožbah kot glavna priča. Pa vendar: ona je izredno lepa, mlada in sposobna.

To je Lorette Young. V filmskem mestu smatrajo Lorette Young za posebnico, ki jo čudaka, kajti ta čudovita filmska

zvezda se sploh noče poročiti in to iz enostavnega razloga, ker še ni našla človeka, zaradi katerega bi bila pripravljena žrtvovati svojo neodvisnost.

Lorette Young stavlja na zakon zelo težke zahteve. »Jaz sem že bila zaljubljena,« pravi, »in bilo bi smešno, če bi temu oporekala, toda nikoli se nisem oddala, da bi brez tega človeka ne mogla živeti. Za mene je zakon vez, ki traja vse življenje, toda v Hollywoodu še ni-

sem našla takega partnerja. Vem, na kaj mislite, je nadaljevala. »Zakaj sem se vendarle nekoč poročila... Ne pozabite pa, da mi je bilo takrat sedemnajst let in da nisem vedela, kaj je ženitev. Če bi mi bil tedaj kdo poasnjal, kaj pomeni zakon, bi se verjetno ne razočarala. Ne trdim, da je bil moj bivši moč slab človek. Nasprotno. Ljubila sem ga in on je storil vse, da mi ustvari raj na zemlji. Močno mi je žal, da je bil zaradi mene nesrečen, zato pa sem danes previdnejša. V svojem 17. letu se nisem vedela tistega, kar vem danes. V zakonu je najvažnejše spoznanje, da je živena vse živ-

ljenje...»

»Zdaj torej vidite, tako je pri meni to stvarjo. Težko je najti tistega pravega človeka. Pa tudi v filmu. Na kakšnega človeka kakam? Mora imeti naslednje lastnosti: bitl mora dobrega porekla in močnega značaja. To so moji pogoj. Ni treba, da je bogat, ne bi pa smel računati na moje dohodke. Želim svobode. On se ne bi smel čuditi, če kadim in če popijem kdaj več ko dva cocktaila. Razen tega želim, da je idealen in vsestransko izobražen. Ali živi kje kak takšen mož?

Slepec vidi barve z nosom

»Travo sliši rasti«, pravi slovenska ljudska modrost o človeku, ki ni posebno bistri. Nasprotno pa se izraža prevajalec srbskih narodnih pesmi, A. Millien, v lastni zbirki »Glasovi podrtin« l. 1872. o tenkumenu možu: il entend pousser l'herbe... S francoskim slovstvenikom se strinja indski učenjak Jagadis Tsunder Boose, ki ume rast bilke z različni dodatki tako pospešiti, da ob kemičnih spremembah v rastlini nastaja slšno drasketanje.

Zgolj dušeslovnega, subjektivnega izvora pa je slišanje barv, kakršno naletimo pri svojevrstno ustrojelih poedincah. Nekaj podatkov o tem pojavu prinaša moja »Moderna franc. lirika« 1919 na s. 172. Podobne misli srečujem v modrosloviski knjižnici, ki mi jo je nedavno poklonil bivši moj dijak Franc Vladimír za spomin na srednješolsko dobo: Nino Salvaneschi, Breviario della felicità (brez letnice, Corbaccio, Milano). Slepi italijanski romanopisec se izpoveduje na s. 22:

Nadalje sem opazil, da ima slednji zvok svojo barvo. Na ta način je sluhovna in barvna strnitev izvršeno delstvo. Še več: razpredelnica zvokov se je obo-

gatila z vonji in dišavami. Na svetu so namreč barve, ki se laže razodenejo z vohom: rumene, vijolične in zelene. Zelena je zame osnova vonjav in dišav, bodi ugodnih ali neprijetnih. Ostale barve se potem zlijajo in se kopičijo v dišavnih valovih, sestavljajoč raznotere zmesi (amalgame), ki zbujaajo slikarski vtiski.

Tako vidim nekaj zelenega bodisi v duhu olja in slanice ali pa v dišavi vrtnic in klinčkov. Ker zelenina vlada v narodi, ni nemara vse cvetlice zato dajejo ta osnovni občutek.

Cveteke nam dajejo radost, da imamo na čaroben način pomlad. Pa še to: ako nam dišava in zvok olajšujeta odkriti barvo, se pa roka urno navadi videti oblike. Oči gledajo dosti bolj raztreseno nego prsti. Objemajo bolj naglo, toda bolj površno.

Rdeče in višnjevo pa se laže razodevata po glasovih. Drdranje avtomobila n. pr. mi ne vzbuja dojma oranžne ali zelene barve. Ovca, ki bleje, ne zahteva rdečega odtenka, pač pa točno rudi dojem zelene in pomarančne sarote.

Gosli odpro pred netelesnimi očmi robeve sinjega neba. Bučanje troblje me

spomnja rdéčice. Glas piščali ali svirala se sklada z vijoličnim šaritom. Gostolevki (žvrgolne, jigljavčki) lastavic, ki svigajo v krdelih: kobalti in srebro. Pisk odhajajoče ladje: škriati ali bager zore, kateri gre naproti. Teptanje težkih čevljev: sivina. Sušenje listja: poteze bisernomatičnih osen. Šumenje svilnih dopetač: ubrane odličice rožnatoga in modrega. Obetavanje ali osipanje listov: rja in vijoličaste maroge. Vodni curek: srebrna nit. Vekanje deteta: rumenjak in belo mleko. Večerni zvonovi: zlate kaplje na zametni črnini. Ljubezenski klic: sončni svit.

Briliganje lokomotive mi dalje povzroča občutek rembrandtovske sivobojnosti, posebno kadar jenski večer veča vtisk temno-svetlih nian. In takisto me marsikak hrup — ako so dane dušeslovne in podnebne ure in če se ujemajo z nekimi vonjavami — domisli na Rubensove živobojnosti.

Našel sem tudi, da premore vsako živno bitje svoj lastni vap ali barvo.

Dr. A. Debeljak.

Bonton pred 50. leti

Pariški dnevnik »Marianne«, ki ga zelo radi čitajo v Franciji in po drugih državah, prinaša v eni svojih zadnjih števil zanimive spomine na preteklost. Ti spomni so iz časa pred petdesetimi leti, zato so nam, modernim ljudem dvajsetega stoletja, tuji in nam zvenijo kakor lepa, toda fantastična pravljica.

List pravi: »Če je pred 50. leti žena s svojim možem nekam potovala, se ni smela pod prav nobenim izgovorom razgovarjati, pa tudi odgovarjati ne na najnedolžnejša vprašanja neznanih sopotnikov. To je zahteval bonton tega časa ne samo v Franciji, temveč tudi v vseh naprednih evropskih državah.

Mož je smel okoli 1888, vstopiti v salon samo s klobukom v roki, površnik ali zimski plašč je moral ostaviti v predsobju. Ves čas obiska ni smel spustiti klobuka iz rok.

Mlada deklica ni moglo pisati pisem moškim celo v imenu svojih staršev ne ali po njihovem diktatu. Dekleta so si mogle glas dopisovati sploh samo s prijateljivimi svoje matere.

Mož v nobenem primeru ni smel ustaviti in odgovoriti neznanu dekletu na ulici, čeprav je bil še tako v prijateljskih in iskrenih odnosih z njenimi starši. Po železniških restavracijah ni bil do sosedov za mizo nihče z nobeno uslugo ali ljubeznostjo obvezan.

Neznan moški na ulici ali na kakem

drugem javnem mestu ni imel pravice dvigniti izpuščene rokavice, žepnega roba ali torbice neznane dame. To dejanje se je celo policijsko strogo kaznovalo kajti ljudje so izhajali iz predpostavke, da tisti moški želi na predzren in lahek način napraviti neko bežno donzuansko avanturo.

Povojna generacija se bo verjetno šundila in smejala tem pravilom bontona, ki so jih ljudje še pred pol stoletja spoštovali kakor svetinjo. Prav tako pa bo hodil čez 50. let smejal in čudil nam, ko bodo čitali o bontonu in navadah ljudi iz let 1938-39...

Tovarna krasotic

Veliki ameriški modni tednik »Made-moiselle« je nedavno organiziral med ameriški dekleti svojevrsten konkurz. Tekmovalke so morale odgovoriti z največ 500 besedami na sledeče vprašanje: »Zakaj se mi zdi, da moram biti izbrana jaz in olepšana s pomočjo estetske kirurgije?»

Poseben odbor, ki bi naj prebral vse te odgovore, je imel dolžnost, da izbere najiskrenejši odgovor in da določi, kateri konkurentka ima največ pravice in razlogov, da bi bila olepšana. Tista, ki dobi prvo nagrado, bi naj bila olepšana v najslavnosejšem in najlukusnejšem salonu za kirurško estetiko, seveda brezplačno.

Prvo nagrado od petih tisočev konkurentk je dobilo neko mlado deklet, ki je svoj odgovor začelo s sledečimi besedami:

»Stara sem dvajset let in sem prepričana, da sem najgrše deklet številka 1. Moja nos je dolg za celo stopalo. Sem pčega. Zobe imam grde, lasje rdeče, ušesa štrleča in jecljam... Ostali del pisma je bil napisan v podobnem tonu.

Izprva odbor ni mogel verjeti, da je mlado deklet, ki je poslalo to pismo, res toliko grdo in da predstavlja ta tako dragoceno blago za estetsko kirurgijo. Zato je odbor zaprosil pisateljico tistih vrtic, naj pošlje nekaj fotografij. Slike so kmalu prišle in odbor je ugotovil, da je deklet sicer nekoliko pretiravalo v opisovanju svoje grdote, vendar pa so ji podelali prvo nagrado s pogojem, da gre deklet na lice mesta v olepševalni salon, kjer se bodo najboljši strokovnjaki pomudili z njo in poskusili iz »najgršega dekleta v Ameriki« napraviti lepotico.

Zanimivo je opomniti, da je ta gospodična potomka enega največjih ljubavnikov ameriške zgodovine. Njen praded, polkovnik Young, se je poročil natančno šestindvajsetkrat...

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 30 centov; najmanjša pristojbina za en oglas je 10 centov. Druge pristojbine določajo se za vsakodnevne oglase: 1. dan 10 centov, 2. dan 8 centov, 3. dan 6 centov, 4. dan 5 centov, 5. dan 4 centov, 6. dan 3 centov, 7. dan 2 centov, 8. dan 1 cent, 9. dan 1 cent, 10. dan 1 cent. Oglasi večer za večer: 1. dan 12 centov, 2. dan 10 centov, 3. dan 8 centov, 4. dan 6 centov, 5. dan 5 centov, 6. dan 4 centov, 7. dan 3 centov, 8. dan 2 centov, 9. dan 1 cent, 10. dan 1 cent. Oglasi v nedeljo: 1. dan 12 centov, 2. dan 10 centov, 3. dan 8 centov, 4. dan 6 centov, 5. dan 5 centov, 6. dan 4 centov, 7. dan 3 centov, 8. dan 2 centov, 9. dan 1 cent, 10. dan 1 cent. Oglasi v praznikih: 1. dan 12 centov, 2. dan 10 centov, 3. dan 8 centov, 4. dan 6 centov, 5. dan 5 centov, 6. dan 4 centov, 7. dan 3 centov, 8. dan 2 centov, 9. dan 1 cent, 10. dan 1 cent. Oglasi v nedeljo in praznikih: 1. dan 12 centov, 2. dan 10 centov, 3. dan 8 centov, 4. dan 6 centov, 5. dan 5 centov, 6. dan 4 centov, 7. dan 3 centov, 8. dan 2 centov, 9. dan 1 cent, 10. dan 1 cent.

Razno

POZORI
Moški tomplance po 34. dan, ženski po 24. dan. Brzopod-plata, Betnavska c. 1. 869

MREZA
Močna vrtna, okrogla miza 90 cm oreh, fururirana, blagajna ročna, izvrstna sadna drevesca, motorno kolo (na obroke) poceni napredaj. Ob železnici 22.

Našila se je
ENA TORBICA
z nekaj denarja. Naslov v upravi lista. 951

Prodaj

APNENI PRAH
živno apno, cement se dobi poceni v lesni trk. Celi. Maribor, Betnavska c. 4. 722

MOTOCIKL
majlo rabljen, znamke Sachs, 2,5 HP, napredaj v Aleksandrovi št. 61. Cena 3000 din, 941

3 DEBELE SVINJE
domače reje na prodaj. Stefan Colofija, Bresternica pri Mariboru. 942

GLASOVR
(Stutazfugel) radi odpotovanja napredaj, Sodna 25-III, vrata 12. 948

SPALNICO
za eno in za dva osebi, kuhinjo in razne druge stvari proda poceni skladišče. Meljska 29. 698

Soba odda

SOBA
s posebnim vhomom se odda. Rotovski trg 5-I. 832

Opremljeno, sončno
SOBO
oddam uradniku. Ob brodu 3, prit. 2. 939

ODDAM SOBO
takoj trem gospodom. Deutschan, Vetriniska 5. 950

Stanovanje

STANOVANJE
dveh sob in kuhinje, terase, pritiklji se odda. Puškinova ul. 19-I. 944

SOBA IN KUHINJA
Težno, tik postajlišča, Gregorčičeva 12 se odda. 653

Stanovanje išče

ENO ALI DVOSOBNO STANOVANJE
s kuhinjo v Mariboru ali okolica iščem za 1. marc. Pomožbe na upravo lista pod »Točen plačnik«. 943

Službo dobi

GOSPODINJSKO POMOC-NICO
samostojne kuhe vajeno, ki bi opravljala tudi druge gospodinske posle, išče mala družina. Javiti se od 9.—11. ali 16.—19. Kavčič, Prešerenova 20-I. 945

Potrebuem lepo
UCENKO
za boljšo tamburaško godbo. Pogoji: hrana, stanovanje, 250 din mesečne plače, Milan Pandurovič, kapotnik. Šibenik kav. Astoria. 652

IŠČE SE VINICAR
s 3-4 delovnimi močmi. Gregorčičeva ul. 8-I. dno. 654

Službo išče

UPOKOJEN ŽELEZNICAR
išče primerno službo sluga ali vratarja. Breznik Franc. Gornje Radvanje 66. 653

Beli teden

Posebno ugodne cene

Posteljni prti

150 cm din 16.—

Tekstilana Budefeldt

Maribor, Gosposka ul. 14